

NOWY DZIENNIK

Adres dla przesyłek pocztowych: Kraków, Skrytka 555.
Redakcja i Administracja: ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Redakcji 136-89, Administracji 102-79 (prenumerata),
206-70 (inzeraty). Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630

15

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca. Za inseraty nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie.

POLITYKA POLSKI -- BEZ ZMIAN

Nie zanoszą się na zmianę rządu, ani na zmianę polityki zagranicznej

Warszawa, 29. 3. (Sin). Wczorajsze posiedzenie członków komisji obwodowych O. Z. N. z udziałem Marszałka Śmigłego Rydza wykazało niezbicie, że wszelkie pogłoski na temat zmiany czy też rekonstrukcji rządu są w tej chwili nieaktualne i że tym samym

NIE SĄ AKTUALNE WYSIŁKI OPOZYCJI O POWOŁANIE TZW. RZĄDU ZAUFANIA NARODOWEGO.

W ten sposób wczoraj została wyjaśniona całkowicie sytuacja wewnętrzna, zaś dziś — jak twierdzą w kołach O. Z. N., nastąpiło całkowite wyjaśnienie sytuacji zagranicznej. Odbyło się posiedzenie koła parlamentarnego O. Z. N., na którym po zagajeniu przez generała Skwarczyńskiego zabrał głos marszałek Sena-

tu Miedziński. Treść jego przemówienia nie została podana do wiadomości publicznej, senatorowie jednak twierdzili, że w ciągu wielu lat nie mieli możliwości słuchania tak wyczerpującego ekspozycji i że wyjaśniona im została całkowicie polityka zagraniczna ostatnich lat.

LINIĄ POSTĘPOWANIA BĘDZIE W DALSZYM CIĄGU TO, ŻE POLSKA NIE OPOWIE SIĘ ZA ZADNĄ, ANI TEŻ NIE WYSTĄPI PRZECIWKO KTÓREJKOLWIEK STRONIE.

Więcej szczegółów z przebiegu posiedzenia podać nie możemy, wobec zastrzeżonej poufności obrad.

Dziś odbyły się również posiedzenia różnych zespołów, m. in. zespołu dla sprawy ordynacji wyborczej. Referował poseł Lepecki, który

MOTOCYKLE - SETKI „PODKOWA“

Reprezentacja: wolne od podatku i prawa jazdy

„RADJOFON“ Kraków Rynek Gł. 5

Hurt — Detal. Prospekty gratis.

zreferował metody organizacji pracy w sprawie ordynacji wyborczej.

SPRAWA TA STAJE SIĘ CORAZ MNIEJ AKTUALNA

i coraz mniej interesuje członków O. Z. N. Na całym froncie politycznym zaznacza się w obecnej chwili spokój i odprężenie.

Armia brytyjska -- na stopie wojennej

Chamberlain przeciwnikiem powszechnej służby wojskowej

Londyn, 29. 3. PAT. Premier Chamberlain oznajmił dziś w Izbie Gmin o ważnym zarządzeniu wojskowym rządu brytyjskiego, w myśl którego armia terytorialna W. Brytanii postawiona zostanie bezzwłocznie na stopie wojenną. Armia terytorialna, licząca dotychczas 130 tys. ludzi na stopie pokojowej, powiększona zostanie o 40 tys. tak, że na stopie pokojowej liczyć będzie 170 tys., ta zaś liczba zostanie bezzwłocznie podwojona, podnosząc w ten sposób liczebność armii terytorialnej na stopie wojennej do 340 tys.

ludzi.

Przewódca opozycji Greenwood z zadowoleniem przyjął do wiadomości oświadczenie Chamberlaina jako dowód, iż rząd zamierza utrzymać system zaciągu ochotniczego w armii brytyjskiej.

Chamberlain, który jeszcze raz zabrał głos oświadczył, iż zdaniem rządu możliwości ochotniczego zaciągu nie zostały jeszcze wyczerpane i że system ten może zadość uczynić potrzebom Anglii.

mów.

Na zapytanie, czy może zaprzeczyć twierdzeniu, iż zapewnił iż pewna forma przymusowej służby będzie wprowadzona wkrótce, Chamberlain odpowiedział, iż jest niewłaściwym pytaniem go, jaki był przebieg prywatnych rozmów. Premier prosił, by nie zwracano uwagi na całkowicie nieautoryzowane oświadczenie.

Ekspozycja Daladiera przedłożone radzie ministrów

Paryż 29. 3. PAT. Dzisiejsze poranne obrady gabinetu były prawie całkowicie poświęcone sprawom zagranicznym, a w szczególności ekspozycji, jakie Daladier ma wygłosić dzisiaj wieczorem. Oświadczenia premiera były przedmiotem dyskusji, która trwała prawie 2 godziny. Sprawy wewnętrzne nie były wcale poruszane. Uczestnicy obrad zachowują jak największą dyskrekcję co do oświadczeń premiera.

Sprawę powszechnej służby wojskowej omawiano z ministrami francuskimi

Londyn, 29. 3. PAT. Członek Labour Party Bellenger zapytał dzisiaj w Izbie Gmin, czy w czasie pobytu prezydenta Lebruna były prowadzone rozmowy pomiędzy brytyjskimi a francuskimi ministrami w sprawie wprowadzenia powszechnej służby wojskowej w Anglii.

Chamberlain odpowiedział, iż sprawa ta była omawiana, ale nie może podać do wiadomości Izby przebiegu prowadzonych roz-

Anglia nie przystępuje do paktu francusko-sowieckiego

Londyn, 29. 3. PAT. Deputowany liberalny Mander zapytał premiera, czy rząd uważa, iż W. Brytania powinna przystąpić do paktu francusko-sowieckiego. Podsekretarz stanu Butler odpowiedział na to pytanie przecząco.

Deputowany Labour Party Cooks zapytał, czy pakt ten nie pozwala na przystąpienie innych państw. Na zapytanie to Butler odrzekł, iż układ francusko-sowiecki jest paktem bilateralnym.

NA SEZON WIOSENNY

poleca SPECJALNY DZIAŁ SKÓRZANY:

TOREBKI i RĘKAWICZKI

[garnitury] oryginalne modele.

JULIUSZ NACHT, Kraków, Stradom 5

NA POSTERUNKU: KRYZYS SYSTEMU

(J. D.) KRAKÓW, 30 marca.

Płynność obecnej sytuacji międzynarodowej, polegająca na absolutnej niemożliwości przewidzenia wypadków w najbliższej przyszłości i na związaniu losów pokoju światowego z wolą jednego lub dwu ludzi, jest wynikiem nie tylko pewnych faktów dokonanych, ale w niemałej mierze i bankructwa niemal wszystkich systemów politycznych. W warunkach, w których kaprys jednego człowieka, nieznany nawet jego najbliższemu otoczeniu, potrafi dokonać gruntownego przeobrażenia stosunków w poszczególnych państwach, gdy zły humor dyktatora przyprawić może całe państwo o zagładę, a zdenerwowanie czy prywatne rozczarowanie dyktatora wpędzić może świat w otchłań wojny, wykluczona jest wszelka kalkulacja polityczna.

Przez piętnaście lat obowiązywał w Europie system bezpieczeństwa zbiorowego. Teoretycznie uznany był on za najlepszy, bo jakże może być gwarancja utrzymania pokoju lepsza od międzynarodowej umowy, zapewniającej natychmiastową i skuteczną pomoc dla każdego państwa, będącego sygnatariuszem paktu i zagrożonego niesprowokowaną agresją przez inne państwo? System ten funkcjonował bez zarzutu aż do chwili, w której przyszło mu przetrzymać pierwszą próbę życia. Bagnety włoskie, skierowane przeciw Abisynii poczyniły pierwsze dziury w tym pakcie. Sankcje antywłoskie były niezupełne zarówno ilościowo jak i jakościowo. Ilościowo dlatego, ponieważ nie wszystkie państwa uczestniczyły w sankcjach, a jakościowo dlatego, ponieważ z sankcyj wyłączony był szereg pierwszorzędnych surowców wojennych, w szczególności zaś nafta. Mocarstwa demokratyczne przestraszyły się chyba trupich czaszek, na samolotach „La Disperaty”, którą Mussolini zagroził Anglii i Francji na wypadek zaprowadzenia embargo naftowego i zamknięcia kanału Sueskiego dla statków włoskich, przewożących armię i sprzęt wojenny do Afryki. Odtąd trwała niepowstrzymana akcja systematycznego dziurawienia paktu o wzajemnej pomocy. Organizacyjny instrument tego paktu — Liga Narodów — popadła w bezsilie, której założano tylko w kilku państwach. Wszędzie indziej wyrażano jakąś niesamowitą radość z powodu bankructwa systemu multilateralnego i staczania się Ligi Narodów na dno upadku. Cały łańcuch faktów politycznych, począwszy od agresji włoskiej przeciw Abisynii, po przez dwukrotną kampanię antychińską Japonii, a skończywszy na bezkrawnych podbojach Niemiec w Europie środkowej i południowo-wschodniej — wszystko to było następstwem bankructwa systemu bezpieczeństwa zbiorowego.

Z tryumfującą miną obwieścili przeciwnicy tego systemu jego koniec. Cóż dali w jego miejsce? W miejsce systemu bezpieczeństwa zbiorowego powstał ruch układów dwustronnych, bilateralnych, głoszący, że tylko „dogadanie się” z najbliższymi sąsiadami może przynieść stabilizację polityczną i zapewnić wzajemnym stosunkom sąsiedzkim maksimum elementów pewności i spokoju. Wielu dotychczasowych zwolenników systemu multilateralnego, wiążąc jego całkowite załamanie się, dało się przekonać do nowego systemu. Pojawili się wszędzie układy dwustronne. Wiązały one politycznie i gospodarczo państwa o ustrojach totalitarnych, ale ni mniej cementowały mocarstwa demokratyczne. Polityka „dogadywania się” stała się kamieniem węgielnym polityki zagranicznej niemal wszystkich państw świata. Konferencje międzynarodowe, organizowane przez Ligę Narodów przestały wywoływać zainteresowanie, natomiast największe nadzieje względnie obawy łączono z faktami osobistych wizyt naczelników państw i ministrów w różnych krajach. W końcu przyzwyczajono się uważać bilateralizm za nową „modę” polityczną, tym bardziej, że nikt nie uprawia

Belgijska kampania wyborcza pod znakiem naprężenia międzynarodowego

Bruksela 29. 3. PAT. Poza drobnymi incydentami, jakie wydarzyły się w Eupen, kampania wyborcza odbywa się w zupełnym spokoju. Dowodzi to, iż przewodcy stronnictw zdają sobie sprawę, iż dyskusje wewnętrzne nie powinny zaciemniać trosk, wynikających z sytuacji międzynarodowej. Odezwy rozlepione na murach przeważnie są utrzymane w tonie umiarkowanym i podkreślają konieczność, aby Belgia po wyborach okazała się bardziej zjednoczoną i silniejszą. Los Czechosłowacji jest cytowany jako poważne ostrzeżenie.

Wszystkie stronnictwa z wyjątkiem nacjonalistów flamandzkich rywalizują pomiędzy sobą, stwierdzając lojalność w stosunku do dynastii.

Charakterystyczną cechą kampanii wyborczej jest zjednoczenie wszystkich stronnictw wokół zagadnienia obrony kraju. Senator Verbist prezes skrzydła demokratycznego flamandzkiego bloku katolickiego, wyraźnie nie solidaryzuje się z nacjonalistami flamandzkimi, występując wrogo przeciwko separatyzmowi i federalizmowi.

W kołach rexistowskich panuje pewne zaniepokojenie.

Bl. p.
SALI LAZAR

zmarła po krótkich a ciężkich cierpieniach dnia 29-go marca b. r. przeżywszy lat 53.

Pogrzeb odbędzie się **Jutro, w piątek dnia 31 bm. o godz. 2-giej popoł.** na cmentarzu żyd. w Bielsku-Aleksandrowicach, o czym zawiadamia w nieutulonym żalu pogrążona

RODZINA.

Na skrajnej lewicy rozgrywa się ożywiona walka pomiędzy socjalistami a komunistami.

Liberałowie przypuszczają, iż stanowcza ich postawa w sprawie Martensa przyczyni się do powodzenia ich kandydatów w większych ośrodkach miejskich. Należy jednakże przypuszczać, iż nie uzyskają więcej niż 5 lub 6 mandatów.

U. S. A. budują 45.000-tonowe pancerniki

w odpowiedzi na zbrojenia Japonii, Niemiec i Włoch

Waszyngton, 29. 3. (R) Decyzję rozpoczęcia budowy dwóch pancerników o wyporności 45 tys. ton każdy, prezydent Roosevelt uzasadnił na konferencji prasowej odmową Japonii zawiadomienia rządu St. Zjedn. A.P., czy zamierza budować jednostki marynarki wojennej o takim tonażu.

Z innych źródeł podają, że na decyzję powyższą wpłynęły również wiadomości nadeszłe do Waszyngtonu, iż Japonia buduje pan-

cerniki o wyporności przewyższającej 35 tys. ton. Możliwość zaostrenia się sytuacji europejskiej również miała zaważyć na postanowieniu Ameryki.

Według tychże informacji, wielkie programy rozbudowy marynarki wojennej przez Rzeszę i Włochy również zmuszają departament marynarki St. Zjedn. A. P. do liczenia się z siłami morskimi tych państw.

przecież polityki dla ratowania systemu, ale każdy stara się posługiwać możliwie najlepszym systemem dla osiągnięcia swych celów politycznych. Nowa „moda” bilateralizmu przyjęła się zwłaszcza na skutek solennych zapewnień kanclerza Hitlera, że Rzesza niemiecka będzie uznawała tylko te umowy międzynarodowe, które zostały zawarte przez rząd narodowo-socjalistyczny, natomiast czuje się zwolniona od zobowiązań, zaciągniętych przez regime poprzedni. Skoro zatem podpis, złożony przez przedstawiciela Niemiec hitlerowskich na międzynarodowym dokumencie prawnym, miał mu zapewnić świętość i nienaruszalność ze strony Niemiec, a tylko z tej strony przychodził przecież ciągle nowe elementy zdrażnień i niepokoju, to tu i ówdzie zaczęto się przestawiać na politykę bezpośredniego wiązania się umownego z Niemcami w nadziei, że zobowiązanie III. Rzeszy będzie przez rząd hitlerowski respektowane. Zwolennicy systemu bilateralnego starali się też wytłumaczyć Anschluss i zagarnięcie Sudetów faktem braku jakichkolwiek umów między Austrią i Czechosłowacją z jednej strony a Rzeszą z drugiej strony, gwarantujących tym państwom nienaruszalność granic, względnie nieagresję. Wszelako zajęcie Czech i Moraw przez Niemcy oraz aneksja Kłajpedy po uroczystym zapewnieniu Hitlera we wrześniu ub. roku, że Trzecia Rzesza nie żywi więcej żadnych pretensyj terytorialnych do Europy, pozbawiły także zwolenników bilateralizmu wszelkich złudzeń co do wartości paktów z Niemcami. Okazuje się istotną prawdą wielokrotnie cytowane powiedzenie Hitlera, że prawem jest tylko to, co służy interesom państwa niemieckiego.

Europa przechodzi więc znów kryzys systemów politycznych. Wiara w bilateralizm ulega znów załamaniu. Nikt nie wierzy już w pakt i umowy dwustronne z Niemcami. Nadzieje państw, zwłaszcza tych, których los skazał na sąsiedowanie z Niemcami zwracają się znów choć na razie nieśmiało i niepewnie, w stronę systemu bezpieczeństwa zbiorowego, w stronę ideologii multilateralnej. Sieć takich umów wiąże jednak tym razem nie Francja, lecz Anglia, i nie pod egidą L. Nar., lecz w drodze bezpośredniej konsultacji zainteresowanych państw. Jest rzeczą wiadomą, że już od kilkunastu dni, od chwili wkroczenia wojsk niemieckich do Czech i Moraw oraz zajęcia Kłajpedy przez Niemcy Anglia zaniepokojona jasno zarysowującymi się tendencjami Niemiec do hegemonii nad Europą, a w dalszym planie i nad całym światem, stara się być ośrodkiem krystalizacyjnym państw zagrożonych ekspansją niemiecką. A ponieważ groźba ta wisi nie tylko nad bezpośrednimi sąsiadami Niemiec, ale i nad terytoriami geograficznie bardzo odległymi od państw osi, więc angielski ośrodek krystalizacyjny zyskuje z każdym dniem na atrakcyjności. Nowy system bezpieczeństwa zbiorowego, wiązany misternie przez Wielką Brytanię oznacza załamanie się bilateralizmu i powrót multilateralizmu, zbudowanego tym razem na podstawach bez porównania szerszych i pozbawionych wad okresu genewskiego. Jeżeli Anglii uda się poczęte przez nią dzieło doprowadzić do szczęśliwego końca i system bezpieczeństwa zbiorowego uczynić siłą realną i skuteczną, będziemy mogli patrzeć w przyszłość z coraz większą ufnością i spokojem.

5 ZALET, których faden krem sportowy nie posiadał. NOWY KREM PALMOLIVE posiada je wszystkie!

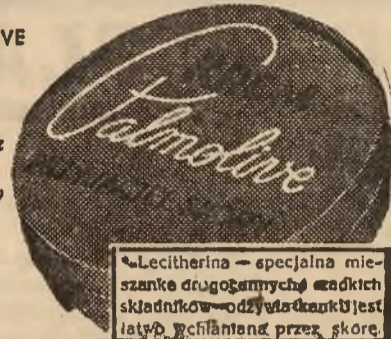
ZAPOZNAJ SIĘ z tymi 5-a nowymi, niezwykłymi i wyłącznymi zaletami kremu Palmolive. Pomyśl, jakby to było przyjemnie mieć taki krem. Otóż możesz go dostać — I to dzisiaj. Czekaj na Ciebie u

Twego kupca. Ponadto gwarantujemy przy kupnie — pełne zadowolenie lub zwrot pieniędzy. Czy nie zechcesz nabyć i wypróbować tego kremu dzisiaj jeszcze?

5 NIEDOŚCIIGNIONYCH ZALET KREMU PALMOLIVE

- 1) Zapewnia nieprzemijające piękno, dzięki olejowi oliwkowemu i lecitherinie.*
- 2) Chroni skórę od nadmiernego słońca i wiatru; umożliwia równomierne opalenie się bez oparzeń.
- 3) Stanowi doskonały nieluzujący i nieświecący podkład pod puder i róż.
- 4) Przenika pory nie rozszerzając ich i nie wysuszając skóry.
- 5) Oczyszcza, udelikatnia i wygładza skórę

Do nabycia wszędzie w 4 dogodnych wielkościach,

*Lecitherina — specjalna mieszanka drogocennych zasadnych składników — odżywczych jest łatwo wchłaniana przez skórę.

OD WYDAWNICTWA

W związku z rozpisanem wewnętrznej pożyczki państwowej na cele rozbudowy sił powietrznych Państwa i akcją zbórkową na Fundusz Obrony Narodowej otrzymaliśmy w ciągu dnia wczorajszego zarówno z Krakowa jakoteż z szeregu miast prowincjonalnych bardzo liczne zapytania, dotyczące szczegółów i warunków subskrypcji. Świadczy to o ogromnym zainteresowaniu, jakie wywołała wspomniana pożyczka wśród społeczeństwa żydowskiego, które zawsze okazuje pełne zrozumienie i ofiarność wobec wszelkiej akcji na cele obrony Państwa.

Wydawnictwo „Nowego Dziennika” postanowiło w związku z tym uruchomić z dniem dzisiejszym specjalne biuro propagandowo-informacyjne w sprawach dotyczących pożyczki lotniczej i F. O. N. Do biura tego można zwracać się we wszystkich sprawach związanych z subskrybowaniem pożyczki. (Telefony 136-89 i 102-79).

Uchwała kupiectwa żydowskiego w sprawie propagandy pożyczki

Warszawa, 29 3. PAT. Centrala Detalistów i Drobnych Kupców w Polsce (Leszno 40) odbyła plenarne posiedzenie zarządu, na którym gorąco powitano uchwałę Rady Ministrów w sprawie wypuszczenia wewnętrznej pożyczki państwowej, przeznaczonej na cele rozbudowy lotnictwa i artylerii przeciwlotniczej. Jednocześnie zarząd postanowił powołać do życia przy Centrali komitet propagandy pożyczki wśród kupiectwa żydowskiego, który obsługiwać będzie materiałami propagandowymi oddziały w liczbie 420, rozrzucone po całym kraju i należące do Centrali.

Klub sprawozdawców parlamentarnych na F. O. N.

Warszawa, 29. 3. PAT. Zarząd Klubu Sprawozdawców Parlamentarnych na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 29 bm. postanowił nabyć z funduszu klubu obligacje pożyczki obrony przeciwlotniczej na sumę zł. 500. Równocześnie zarząd postanowił przekazać na rzecz F. O. N. zł. 200.

Zapoczątkowanie „Złotego Funduszu Obrony Narodowej”

Warszawa, 29. 3. PAT. Dnia 29 marca b. r. Prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski rzyjął obywatela m. Olkusza p. Adama Bluma, który złożył na ręce pana premiera ofiarę

na dobrojenie armii w postaci 60 rubli rosyjskich w złocie oraz pamiątki rodzinnej — złotego zegarka ze złotym łańcuszkiem. Przedmioty te zostały niezwłocznie przekazane do dyspozycji Funduszu Obrony Narodowej.

W czasie audiencji p. Blum oświadczył, iż byłoby jego pragnieniem, aby ofiarą ta stała się zapoczątkowaniem Złotego Funduszu Obrony Narodowej imienia naczelnego wodza marszałka Śmigłego-Rydza oraz zapewnił, że na każde wezwanie stanie w szeregach ze swoim jedynym 18-letnim synem dla obrony wolności ojczyzny.

* * *

Warszawa, 29. 3. PAT. Z całego kraju napływają w dalszym ciągu wiadomości o ofiarach społeczeństwa na Fundusz Obrony Narodowej.

Uchwała Związku Bankierów

Warszawa, 29. 3. PAT. Kantory wymiany i domy bankowe, zrzeszone w „Związku Bankierów w Polsce” zgłosiły gotowość przyjmowania subskrypcji pożyczki obrony przeciwlotniczej bezinteresownie we wszystkich placówkach na terenie Polski.

P. K. O. na pożyczkę lotniczą

Warszawa, 29. 3. PAT. W dniu dzisiejszym prezydium P. K. O. subskrybowało pożyczkę obrony przeciwlotniczej w wysokości 3 milionów złotych.

Zmierzch republikańskiej Hiszpanii

Burgos 29. 3. PAT. Dowódca republikańskiego garnizonu w Ciudad Real zawiadomił telegraficznie władze w Burgos o przystąpieniu całego garnizonu do ruchu narodowego. Władzę objęli ukryci w mieście falangści.

Również z Murcía nadeszły wiadomości o przystąpieniu do hiszpańskiego ruchu narodowego i objęciu władzy przez falangistów.

Zaskoczony szybkimi postępami wojsk gen. Franco w Aranjuez, na południe od Madrytu

kolumny hiszpańskich milicjantów z artylerią i taborami poddały się bez walki, a nawet częściowo zgłosiły gotowość współdziałania w dalszej ofensywie wojsk narodowych.

* * *

Madryt 20. 3. PAT. Przybyłe do miasta kolumny falangistów przystąpiły niezwłocznie do organizacji opieki społecznej w Madrycie.

Wszystkie składy amunicji wojsk republikańskich są już obsadzone przez wojska gen. Franco. Z kół wojskowych podają, że urządzenia obronne Madrytu zostały wybudowane według wymagań najnowszej techniki wojennej. Miasto było na znacznych przestrzeniach podminowane. Dzięki szybkiemu opanowaniu sytuacji dało się uniknąć zburzenia całych dzielnic.

* * *

Barcelona 29. 3. PAT. Wiadomość o wkroczeniu wojsk gen. Franco wywołała w Barcelonie wielki entuzjazm. Miasto przybrało odświętny wygląd. Sklepy pozamykano. Urządzono wielką manifestację z udziałem władz, podczas której w przemówieniach sławiono zwycięstwo gen. Franco.

Lotnictwo czerwone w Walencji poddało się

Walencja, 29. 3. PAT. Radiostacja lotniska Walencji nawiązała łączność z radiostacją narodową w Valladolid, komunikując, że lotnictwo czerwone w Walencji oddaje się do dyspozycji gen. Franco.

Mussolini do gen. Franco

Rzym, 29. 3. PAT. Po zajęciu Madrytu Mussolini wysłał do gen. Franco następujący telegram: W chwili, gdy wraz z zajęciem Madrytu wasze znakomite wojska osiągnęły zamierzony cel końcowego zwycięstwa, pragnę przesłać panu pozdrowienia moje własne oraz entuzjastyczne pozdrowienia narodu włoskiego. Z wielkiego krwawego wysiłku powstaje Hiszpania dnia jutrzejszego wolna, zjednoczona i silna, to jest taka, jaką chce ją mieć naród hiszpański i pan, jej wódz naczelny. Zapewniam pana ponownie, że węzły, które złączyły nasze dwa narody, uważam za nierozzerwalne.

(—) Mussolini.

Rzym, 29. 3. PAT. Z powodu wkroczenia hiszpańskich wojsk narodowych do Madrytu Mussolini owacyjnie witany przez tłumy zebrane przed Pałacem Weneckim, wygłosił z balkonu następujące krótkie przemówienie:

„Piechota gen. Franco i włoscy legionści wkroczyli do Madrytu. Można uważać wojnę hiszpańską za zakończoną pogromem bolszewizmu. Tak skończą wszyscy nieprzyjaciele Włoch i faszystów“.

— 00 —

Przesunięcie terminu zakończenia ferii wielkanocnych

Warszawa, 29. 3. PAT. P. minister W. R. i O. P. przesunął termin zakończenia ferii wielkanocnych w bieżącym roku szkolnym na dzień 12 kwietnia 1939 r.

Zajęcia szkolne rozpoczną się zatem w czwartek, dnia 13 kwietnia 1939 r.

DZIŚ we czwartek 30-go bm. premiera w „APOLLO“ Rewelacyjne arcydzieło w kolorach naturalnych

Film o miłości i bohaterstwie! Zdumiewające wyczyny lotnicze w Europie, Afryce i Azji! Historyczny lot pułkownika Lindbergha nad Atlantykiem! W głów. rolach:

RAY MILLAND — FRED MAC MURRAY — LOUISE CAMPBELL

W sobotę 1. i w niedzielę 2. b. m. poranki z powyższego filmu. — Ceny od 50 groszy.

PRZEGLĄD PRASY

Nie ma mowy o ustępstwach

Korespondent polityczny „L. K. C.“ omawia sytuację międzynarodową Polski i pisze:

Spokój, z jakim opinia polska odnosi się do najfantastyczniejszych plotek, rozpuszczanych przez źródła zagraniczne (w tym i niemieckie) w sprawach stosunków polsko-niemieckich i w sprawach polsko-gdańskich, świadczy najlepiej o jej niezawodnym instynkcie.

Jasne jest bowiem, że w jakichkolwiek rozmowach nie mogą wchodzić w grę w żadnym razie ustępstwa z praw Polski.

Przykład Litwy

„Kurier Polski“ wskazuje na charakterystyczne przemiany jakie zaszły ostatnio na Litwie, gdzie rząd dzierżący władzę od r. 1927 ustąpił a zastąpił go rząd szerokiej konsolidacji narodowej:

Zmiana rządu na Litwie świadczy o pełnej dojrzałości politycznej i narodowej społeczeństwa litewskiego. Nowy rząd gen. Czerniusa, szefa litewskiego sztabu generalnego, ma wyraźne oblicze polityczne: jest to rząd obrony narodowej i rząd jedności wewnętrznej. Do gabinetu wejdą na pewno przedstawiciele wszystkich stronnictw politycznych, odsuniętych dotychczas od władzy, a więc przede wszystkim chrześcijańskiej demokracji (kryszczionów) i ludowców (laudinków). W ciągu paru zaledwie dni w obliczu narastającego zewsząd niebezpieczeństwa zdobyła się Litwa na przekreślenie monopartyjnego rządu tautininków (którzy władzę sprawowali nieprzerwanie od r. 1927) i na utworzenie rządu, który pod przewodnictwem przedstawiciela litewskich sił zbrojnych do pracy nad zagrożoną wolnością wciągnie istotnie najszerzą rzeszę ludności. Litwa dała w ten sposób przykład mocnej konsolidacji wewnętrznej, której celem i ideą naczelną jest obrona ojczyzny.

Inne przykłady

„Polonia“ cytuje następujące przykłady zmiany polityki wewnętrznej państw zagrożonych:

Warto też — bez złudzeń i pomyłek — przyglądać się polityce wewnętrznej państw zagrożonych.

Jakaż była pierwsza wieść z Rumunii? Oto ta, że powstaje święta zgoda narodowa, union sacre, jak we Francji w r. 1914. Uznano za stosowne podkreślić, że przywódcy wszystkich stronnictw byli pytani o zdanie i solidaryzują się z polityką rządu. Zawiodły zupełnie dotychczasowe formy „zjednoczenia narodowego“.

W Jugosławii rząd Cwetkowicza wyciąga rękę do Chorwatów. Nie wiemy, czy się nie spóźni, czy nie działa zbyt powoli. Ale jest na dobrej drodze. Już ogłoszono szeroką amnestię, dla politycznych przestępców.

W Kownie zmieniono rząd. Szkoda, że nie wcześniej. Bądź co bądź — zrobiono dobrze. Powołano chrześcijańskich demokratów i ludowców.

Tak jest wszędzie i tak bywało zawsze. W

Prof. Józef Mehoffer laureatem nagrody plastycznej ministra oświaty

Warszawa, 29. 3. PAT. W dniu 29 marca 1939 r. sąd konkursowy nagrody plastycznej ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego na rok 1939 złożony z p. Stefana Filipkiewicza, profesora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, p. Ludomira Ślendrańskiego, dziekana wydziału sztuk pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, Karola Tichero, prof. Akademii Sztuk Pięknych w Warsza-

ZWYCIĘZCY ŻYWIÓŁU

chwilach trudnych trzeba się oprzeć o cały naród.

Wyciągnięta ręka

Jak wiadomo w obliczu obecnej sytuacji wszystkie ugrupowania żydowskie ogłosiły deklaracje w sprawie ścisłej współpracy w interesie Państwa. Na marginesie tych deklaracji pisze „Hajnt“:

„Nie wszędzie zdano sobie już sprawę z elementarnej prawdy, że w razie ewentualnego zmagania się ludów nie będzie chodziło o naród lecz o państwo i że dlatego trzeba już obecnie pielęgnować i umocnić to co jest ogólnopolskie, a nie tylko to, co jest specyficznie narodowe. Należy przeto umocnić i scementować wszystkie siły państwa, wszystkie czynniki, które składają się na jego całość i wielkość we wszystkich dziedzinach.“

Pod osłoną antysemityzmu

W „Dzienniku Ludowym“ pisze znany publicysta demokratyczny p. W. Rzymowski w artykule p. t. „Czy fakty mogą krzyknąć głośniej?“:

Pod osłoną tych, którzy gotują zabór ziemi litewskiej, pracują tymczasem ci, co zatruwają świadomość Litwy i rozbrajają jej wolę.

A wiecie pod jakim pracują znakiem? Pod znakiem antysemitycznym! Tak, idą wypróbowaną drogą. Pracują nad rozpaleniem „świętej“ wojny antyżydowskiej. Nad pchnięciem mas litewskich do walki z „folksfrontem“ Żydów i... komunistów. Gdy widmo inwazji czai się u ugranic państwa, znajdują się „ochotnicy“, którzy rodaków swoich wzywają do krucjaty na stragany żydowskie!

Czegoż trzeba jeszcze naszym antysemitom, aby przejrżeli na oba oczy? Czy tego, aby w nie bóg germański pluł osobiście?

Polska chce zwycięstwa

„Słowo“ wileńskie pisze na marginesie ostatnich wypadków:

Polska chce zwycięstwa. — Dość mamy tych niemieckich protektoratów, tych wymuszonych „sojuszów“ z drobnymi państwami, tych kapitulacji. — Jeśli Niemcy sądzili, że znajdują w nas taki sam element jaki znaleźli obok, to gotowi są tego gorzko pożałować.

PRZY SCHORZENIACH WĄTROBY, CIERPIENIACH ŻOŁCIOWYCH I ŻOŁTACZCE zastosowanie rano na czczo jednej szklanki naturalnej wody gorzkiej FRANCISZKA JOZEFA wywołuje wręcz doskonale wypróżnienie kanału pokarmowego i dodatnio wpływa na ogólną przemianę materii. — Zapytajcie Waszego lekarza.

wie, jako przedstawicieli wymienionych uczelni, oraz p. dr. St. Lorentza, dyrektora Muzeum Narodowego w Warszawie i dr. J. Szablowskiego, kierownika państwowych zbiorów sztuki, jako delegatów ministra W. R. i O. P., odbył pod przewodnictwem prof. K. Tichego posiedzenie i uchwalił przedstawić panu ministrowi do nagrody prof. Józefa Mehoffera za całokształt wybitnej działalności na polu sztuki, za rodzimość tej sztuki, doskonale propagującej kulturę polską poza granicami kraju oraz za długoletnią działalność pedagogiczną.

Pan minister wniosek sądu zatwierdził. Nagroda wynosi 5.000 złotych.

Z teatru, literatury i sztuki

— PREMIERA „OBRONY KSANTYPY“ L. H. MORSTINA. Dziś odbędzie się w teatrze im. J. Słowackiego pierwsze przedstawienie „Obrony Ksantypy“ Ludwika Hieronima Morstina. Głośna już dziś w całej Polsce sztuka znakomitego poety łączy wszystkie znane i cenne zalety jego pięknym językiem i wykwintną formę. Utwór L. H. Morstina okraszony jest ciętym humorem i mnóstwem aluzji aktualnych, który naprzemian z oddźwiękiem głębokich myśli starożytnej filozofii — bawi, poucza i zaciekawia, dając zarazem aktorom szerokie pole do popisu. Ksantypą będzie A. Matysiakówna, Sokratesem K. Opaliński ich niewolnika Tyreusza odegra K. Schubert. „Obrona Ksantypy“ powtórzona będzie jutro w piątek oraz w sobotę. Dziś w godzinach rannych i popołudniowych przedstawienie dla młodzieży krak. szkół średnich (wysprzedane).

— „PIĘCIORACZKI WARSZAWSKIE“ Nasi ulubienicy „Pięcioraczki Warszawskie“ Lena Zeli-chowska Jadzia Andrzejewska, Kazimierz Krukowski, Romuald Gierasiński, Kaz. Korwin-Pawłowski wystąpią w rewelacyjnej rewii humoru i satyry politycznej w 16 obrazach p. t. „Coś wisi w powietrzu“. Tylko 3 dni: w piątek 31 marca, sobotę 1 i niedzielę 2 kwietnia — codziennie 2 przedstawienia o godz. 7.15 i 9.30 w Sali Saskiej, ul. Św. Jana 6. Bilety w cenie zł 2.20—5.50 do nabycia w składzie papieru — Składnica Krakowska ul. Floriańska 14 a w dniu przedstawień od godz. 6 przy kasie Sali Saskiej, ul. Św. Jana 6.

— WIECZÓR RECYTACJI I MUZYKI NA DOCHÓD BUDOWY MUZEUM NARODOWEGO. Staraniem Komitetu Budowy Muzeum Narodowego w Krakowie odbędzie się w dziewięćdziesiąt rocznicę śmierci Juliusza Słowackiego wieczór poezji i muzyki 3-go kwietnia o godz. 20, w salach Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych, przy pl. Szczepańskim 5. Na program uroczystości złożą się: deklamacja znanego recytatora Tadeusza Białkowskiego, art. dram. Miejskiego Teatru w Krakowie oraz utwory Fryderyka Chopina, które odegra prof. Zygm. Przeorski. Cały dochód przeznaczony jest wyłącznie na fundusz budowy Muzeum Narodowego w Krakowie.

— W. RZYMOWSKI PRZYJEŻDŻA DO KRAKOWA Z ODCZYTEM. W niedzielę 2 kwietnia godz. 11 przedpoł. w sali Saskiej przy ul. Św. Jana 6 znakomity publicysta Wincenty Rzymowski wygłosi odczyt p. t. „Skonfiskowana młodość“. — W karty wstępu można zaopatrywać się wcześniej w bibliotece TUR, ul. Sławkowska 12.

— KAZIMIERA IŁAKOWICZÓWNA W KRAKOWIE. W niedzielę, 2 kwietnia br. o godz. 8 wieczór odbędzie się w Starym Teatrze, staraniem Krak. Związku Zawod. Literatów Pol. wieczór K. Iłakowiczówny, znakomitej poetki i autorki głośniejszej książki „Ścieżka obok drogi“. W programie utwory własne i komentarze. Bilety są już do nabycia w kasie Starego Teatru.

— WYSTAWA OBRAZÓW I GRAFIKI HELENY GRABSCHRIFTÓWNY. Onegdaj odbyło się otwarcie wystawy, która cieszyła się wielkim uznaniem bardzo licznie zgromadzonej publiczności. Wysoki poziom artystyczny oraz różnorodność tematu prac artystki wzbudził podziw wśród miłośników sztuki. Wystawa urządzona starannie przez Zrzeszenie Zyd. Art. Malarzy otwarta jest codziennie godz. 11—2 w salach Tow. Zyd. Teatru Stolarska 9 i p.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

Czwartek, godz. 8 wiecz.: „Obrona Ksantypy“

— 00 —

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Powrót o świcie“ (Danielle Darrieux) i „Przeklęty skarb“.

APOLLO: „Zwycięzcy żywiołu“ (Ray Milland, Fred Mac Murray i in.).

ATLANTIC: „Podłotek“ (Deanne Durbin, Melvyn Douglas) i „Heidi“ (Shirley Temple).

PROMIEN: „Romans szulera“.

LOPP: „Tango Nocturno“ (film niemiecki).

SCALA: „Wielki Walc“ (Luisa Rainer i Milos Korius).

SZTUKA: „Niewiniątko“ (Carola Lombard, John Barrymore).

SWIT: „Biały murzyn“ (Tamara Wiszniewska, Jur Pichelski, Cwiklińska).

UCIECHA: „Trzy serca“ (Barszczewska, Pan-ciewiczowa, Zabczyński i in.).

WANDA: „Wesoło żyjemy“ (Constance Bennett i Brian Aherne).

NOWY PAKT CZTERECH

BANKIETY I POLITYKA

Nastroje angielskie. -- Wielkomocarstwowe stanowisko Polski

LONDYN, w marcu.

Duff Cooper, były minister wojny, który zrezygnował ze swego stanowiska na znak protestu przeciwko polityce Chamberlaina, poświęcił się obecnie dziennikarstwu. Artykuły jego, prawdziwe arcydzieła sztuki dziennikarskiej, jako motyw przewodni mają zawsze chęć ostrzeżenia Niemców przed powtórzeniem pomyłki z roku 1914. Niedawna wizyta prez. Lebruna w Londynie szczególnie, zdaniem Coopera, przyczynić się może do wprowadzenia Niemców w błąd a tym samym katastrofalnym echem odbić się w historii świata.

Trzeba naprawdę być albo Anglikiem albo przynajmniej żyć w Anglii przez dziesięciolecie, by zrozumieć te paradoksy życia angielskiego. Oto z początkiem tygodnia zdawało się, że świat trzęsie się w posadach, Anglia radykalnie zmieniła swoją politykę zagraniczną, wojna stała się czymś bliskim i omalże nieuniknionym, gabinet zebrał się na nadzwyczajne posiedzenie — jednym słowem, kryzys międzynarodowy pierwszego stopnia. I nagle jakby za dotknięciem różdżki czaro dziejskiej wraz z przyjazdem prezydenta Francji z wizytą do króla angielskiego, cały kryzys uległ zapomnieniu albo przynajmniej odroczeniu. Londyn okrył się flagami, rozentuzjasmowane tłumy wiwatowały, śpiewając Marsyliankę, a ministrowie zasiedli do bankietów. Cała prasa zamiast telegramów z zagranicy pełna była opisów przyjęć i tym podobnych zabaw dyplomatycznych. Ministerwie zamiast naradzać się nad obroną narodową biesiadują w pałacu królewskim, gdzie podano im menu złożone z przeszło dziesięciu dań, nie licząc win i smakołyków...

Poważne kolumny „Timesa“, obok telegramów (drobnymi trzcionkami nota bene) o zajęciu Kłajpedy przez Niemców, przypominają biblijny opis uczty Ahaswera z księgi Estery, gdy z najdrobniejszymi szczegółami opisują splendor królewskiej gościnności. Jak tu się dziwić więc, że Niemcy czytając takie

gazety dojść mogą do innej konkluzji jak ta że Anglia jest „zdegenerowana” i zniewieściała, że Anglia na wojnę nigdy się nie zdobydzie, i... że wobec tego można sobie swobodnie hulać po Europie.

Przed taką konkluzją ostrzega właśnie przezorny Duff Cooper, jeden z tych którzy brali udział w tych wspaniałych uroczystościach, ale zarazem jeden z tych, którzy są zdania, iż energiczna postawa wszystkich demokracji świata może jeszcze powstrzymać nawet i bez wojny zdobywcy marsz Teutonów.

Duff Cooper przypomina, że również i w 1914 roku Anglików nie brało się poważnie, w przeddzień wojny bawili się oni i pokazywali spokojne miny — a jednak, gdy trzeba było, ten naród wyspiarzy zdobył się na największe bohaterstwo. To napozór lekkomyślne nastawienie jest jedną z charakterystycznych cech angielskich, cech, których Niemiec ze swoją powagą i brakiem poczucia humoru nigdy nie zrozumie ani nie doceni.

Za kulisami bowiem tej pozornie beztroskiej zabawy toczy się obecnie w Londynie wytyczona gra dyplomatyczna. Z pozornego uspokojenia, jakie miało miejsce po wizycie Lebruna, możnaby wyciągnąć bardzo mylne wnioski. Niemcy też popełniły tę pomyłkę. Obecnie cała prasa niemiecka podkreśla z triumfem, jak to całe wielkie oburzenie angielskie spaliło na panewce, jak to nic nie wyszło z szumnych zamiarów utworzenia wspólnego bloku antyniemieckiego.

Ten sceptycyzm spotkać można nie tylko w szeregach niemieckich. I w krajach demokratycznych wielu jest takich, którzy podejrzewają że oburzenie demokracji zachodnich było albo nieszczerze albo bezowocne, ludzie niecierpliwą się z powodu tych dni, które upływają bez utworzenia przyrzeczonego bloku „antyagresyjnego” i pod wpływem tej niecierpliwości wątpić zaczynają w ogóle, czy dojdzie do skutku tego rodzaju koalicja. W rzeczywistości jednak objawy zniecierpli-

wienia pozbawione są wszelkich podstaw. Trzeba bowiem zdać sobie sprawę z wszystkich trudności, jakie pokonać trzeba przed utworzeniem takiego bloku, by zrozumieć, że nie jest to program polityczny, któryby można było przeprowadzić w ciągu kilku dni. Elementarna trudność polega na tym, iż żadne z państw zagrożonych nie zgadza się na samą deklarację, jeśli ta deklaracja nie będzie poparta wojskową gwarancją ze strony Anglii i Francji, iż przyjdą one na pomoc każdemu z zagrożonych państw. Innymi słowy, Anglia musiałaby odstąpić od wszystkich wiekowych zasad swojej polityki zagranicznej i zaciągnąć zobowiązania wojskowe w Europie środkowej. Jest to zmiana dotychczas w Anglii wielce niepopularna, i sam fakt iż w ogóle jakikolwiek rząd angielski zdobyć się może na to, aby zasadniczo o tej sprawie dyskutować, świadczy o tym jak głęboko wstrząsnęła Anglią, czeska eskapada Hitlera. Ten nastrój narodu angielskiego oddał świetnie poseł Baxter, słynny publicysta. Ogłosił on wczoraj dowcipny list otwarty do Hitlera, którego z pewnych przyczyn nie możemy tutaj powtórzyć.

(Dokończenie na str. 8-mej)

DORIS LESLIE

AROMAT

Autoryzowany przekład
Stelli Landy-Feldhornowej

41)

Słyszał, że podobno pan Ducrox zdobył się pierwszy na rewelacyjny gest w sferach handlowych, wprowadził mianowicie damę do swego przedsiębiorstwa. Czy panna Ducrox jest spółniczką ojca?

Panna Ducrox odparła, że nią nie jest.

— A więc zapewne sekretarką? — Pan Ralli tonął w uśmiechach ukazując ośniewająco białe zęby w obramowaniu różowych dziąseł.

Katarzyna wskazała na krzesło. Czy pan Ralli nie zechciałby spocząć?

Panna Ducrox jest uprzejma, zbyt uprzejma, zbyt łaskawa... Pan Ralli usiadł.

— Mam maleńką propozycję, — rzekł pan Ralli. — Małą szczęśliwą propozycję. Przyjechałem z Indii.

— Mówiono mi o tym, — odparła Katarzyna uprzejmie.

— W Indiach mieszka wielu Anglików, którzy przyjeżdżają, — pan Ralli skinął zwiotczoną dłonią koloru kawy — i odjeżdżają znowu. Tam i z powrotem. Ciagle.

— Zapewne, — rzekła Katarzyna, spoglądając na zegar.

— Anglicy palą w Indiach indyjskie cygara, — rzucił pan Ralli, tocząc białkami.

— Rzeczywiście? —

Ciekawe, czy też tatuś wiedział, że pan Ralli nie był białym. Wprawdzie rasa nie czyni różnicy — w handlu — ani z pewnością przed obliczem Boga, a jednak — mógłby się trochę mniej uśmiechać. Cóż za wstrętna, bezwłosa twarz. Oderwała wzrok od niemiłego widoku i skierowała go uparcie ponad głowę przybysza.

— Kiedy angielscy wojskowi — angielscy generałowie i pułkownicy, — pan Ralli uśmiechał się bez przerwy — powracają do swego kraju, pragną palić nadal indyjskie cygara. Nie mogą ich dostać. Nie mogą ich kupić, gdyż nikt ich w Anglii nie sprzedaje. Przechodzą do „Hansona” i dowiadują się, że tu nie ma

tych gatunków cygar. Nieprawdaż?

— Zdaje mi się, że tak jest istotnie, — przyznała Katarzyna. — Nigdy nie słyszałam o indyjskich cygarach.

— Mam dwadzieścia tysięcy sztuk na składzie w dokach. Jest to nieduży zapas, ale mogę się postarać o więcej, — oświadczył pan Ralli uprzejmie. — O znacznie więcej. Dla pani.

Katarzyna wyciągnęła rękę w kierunku dzwonka stojącego na biurku. Czy miała zadzwonić na Gage'a?

— Bardzo mi przykro, — odparła, wstając, — ale nie zwykliśmy kupować cygar nieznannej marki.

— A dlaczego właściwie, — pan Ralli podsunął tę myśl, uśmiechając się przymilnie i nie ruszając się z miejsca, — nie mielibyście państwo zostać jedynymi importerami nowej sorty? To bardzo wspaniały gatunek. Bardzo znany w eleganckich angielskich kołach w Indiach.

— Nie jesteśmy filantropami, — odrzekła Kasia, przestraszona nieco własną śmiałością. Jakże pragnęła, by poszedł!

Słoneczna roześmiana twarz pana Ralli spochmurnała. Westchnął ciężko. Potrząsnął głową.

— Doprawdy bardzo źle się składa, że nie mam przyjemności porozmawiać z ojcem pani. Straszna szkoda.

— Ojciec jest niezdrow.

— Panienczko! — pan Ralli pochylił się ku niej ze swego krzesła, jego jedwabisty głos przycichł do tajemniczego półszepotu. — Proszę pani! Ja wiem co mówię. Doprawdy, wiem! Daję pani pierwszeństwo. Jestem zaprzyjaźniony z wytwórcami tego gatunku i wiem, że palą go w każdej kantynie oficerskiej na całym obszarze Indyj. Ci panowie wracają potem do Anglii i są nieszczęśliwi bez swych indyjskich cygar.

(C. d. n.)

NA WIDOWNI

Wojna jest niemożliwa

Znany francuski polityk prawicowy, Louis Rollin, zamieszcza na łamach „Journal“ dłuższy artykuł, w którym zajmuje się obecną sytuacją i dochodzi do konkluzji, że wojna jest obecnie niemożliwa. Rękojmią pokoju jest, zdaniem Rollina, nie tylko coraz bardziej przybierająca na sile pozycja Francji i Anglii, ale również stanowisko Włoch, które w żadnym wypadku nie mogą dopuścić do wojny, ponieważ poczynają sobie już teraz zdawać sprawę z tego, że ich właściwe miejsce nie jest u boku Niemiec.

Rollin pisze:

Ostatnie wydarzenia, które znamionuje pogwałcenie prawa narodów i niedotrzymanie danego słowa, stało się dla świata wymowną przestrożą, a zdaje się, że Włochy, mimo ciągłych zapewnień o wierności dla osi, w całej pełni rozumieją znaczenie minionych wypadków. Dziś widzą one, że hegemonia niemiecka, której dotąd ślepo służyły, jest dla nich zabójcza i że jest imperatywem geograficznym i historycznym, aby oparli swą przyszłość o porozumienie z Francją i Anglią. Rachuby i przewidywania, że Francja poważnie znajduje się w stanie rozkładu, okazały się z gruntu mylne. Francja jest silna, a potęga jej wzrasta z każdym dniem.

Rząd Francji gotów jest porozumieć się z narodem włoskim, ponieważ uważa, że było by to wzmocnieniem równowagi europejskiej i pokoju światowego.

Wobec straszliwej groźby hegemonii niemieckiej, Włochy nie mogą znaleźć lepszych gwarancji dla swego bezpieczeństwa, jak układ z Francją i Anglią, które nie zgłaszają żadnych rewindykacji, które nie tylko granicom Italii nie grożą, ale gotowe są ich bronić w razie potrzeby.

Wojna jest niemożliwa, ponieważ byłaby ona tylko wystęgiwaniem się Niemcom, ponieważ Włochy były by jej pierwszą ofiarą. Żaden kraj nie jest pod względem geograficznym tak narażony na ataki jak Włochy. Wciśnięte wąskim skrawkiem ziemi między morza, na których panują ciągle Francja i Anglia, narażone są Włochy w dodatku na to, że ich nowe imperium afrykańskie zostałoby rychło odcięte od Metropolii.

Bez względu na wynik wojny Włochy będą stracone. Nawet w wypadku zwycięstwa Niemiec — co jest mocno wątpliwe — miały by u swego boku Rzeszę suwerennie panującą nad Europą, a Italia wbrew wszelkim zapewnieniom i przymierzom — podzieliłaby los Słowacji.

Wszystko przemawia za tym, że te momenty nie uchodzą uwagi odpowiedzialnych kierowników włoskich. Duce nie gratulował führerowi do jego nowych zdobyczy, nikt, dosłownie nikt z personelu ambasady włoskiej w Berlinie nie wziął udziału w uroczystej paradzie, urządzonej z okazji triumfalnego powrotu Hitlera z Pragi do Berlina, a Hitler uważał za konieczne wystosować obszernie pismo do Mussoliniego, aby rozwiać jego niepokój.

Rollin cytuje jeszcze znane ustępy z mowy tronowej króla włoskiego, wspomina o audyencji amb. Ponceta u księcia Piemontu i stwierdza, że są to pierwsze jaskółki, które zwiastują nadchodzącą wiosnę w stosunkach między Włochami z jednej strony, a Francją i Anglią z drugiej.

Niemcy przeciw porozumieniu włosko-francuskiemu

Korespondent berliński „Temps“, omawiając znaczenie telegramu, wysłanego przez Hitlera do Mussoliniego, zauważa, że fakt ten zdaje się świadczyć o poważnych wątpliwościach, jakie istnieją w kołach włoskich co do korzyści, wpływających dla Włoch z polityki osi.

Berlin jest poinformowany o tym, że aneksja Pragi przyjęta została we Włoszech z uczuciem silnego rozgoryczenia. Wobec tego Niemcy odnozą się niechętnie do możliwości nawiązania rozmów między Francją a Włochami. Wprawdzie jeszcze niedawno temu koła berlińskie oświadczały, że życzą sobie uregulowania spornych kwestyj francusko-włoskich. Obecnie jednak dementuje się kategorycznie każdą wiadomość, która mogła by być komentowana jako wstępny krok wyrównania satargu między Rzymem a Paryżem. Z całą dobitnością teraz zaznacza się, że i Włochy w żadnym wypadku nie mogą zrezygnować z tego, co im się słusze należy, a przede wszystkim w innej wersji in-

KANAŁ SUESKI

Walka o Suez trwa

Cud na ziemi biblijnej. — Kanał „bohaterem“ powieści i filmów. — Ferdynand Lesseps pośmiewiskiem swych współczesnych. — Jak Disraeli zdobył Kanał Sueski dla Anglii. — Walka między mocarstwami o Suez trwa. —

(Od naszego specjalnego wysłannika)

PORT SAID, w marcu.

Pełz powieści, monografii, pamfletów i filmów poświęcono temu wąskiemu kanałowi, do którego wpływa teraz nasz okręt! Tu rozpoczęły się awanturnicze wyczyny legendarne go Lawrence'a, tajemnego władcy Arabii — tu bezustanku przygotowuje się i prowokuje nowe powstania i wojny, a krew sączy się wciąż przez złoty piasek bezkresnej pustyni, ciągnącej się po obu stronach za oknami naszego okrętu.

Na tle tej wąskiej, sztucznej rzeczutki rozgrywa się film „Disraeli“ ukazujący walkę — jaka toczyła się między mocarstwami o panowanie nad tym kanałem.

To lord Beaconsfield (Benjamin Disraeli), na własną rękę bez zgody parlamentu angielskiego, odkupił dla Imperium Brytyjskiego — wielki pakiet akcji Kanału Sueskiego, który należał do kedywa Egiptu. Akcje te odkupił za 4 miliony funtów szterlingów od barona Rothschilda. Była to skomplikowana walka dyplomatyczno finansowa i lord Beaconsfield ją wy-

DZIS we czwartek 30-go marca pożegnałny występ

orkiestry kompozytera **KATASZKA**

przed wyjazdem zagranicę

w Barze „CASANOVA“ Kraków Florjańska 32

grał, — zdobywając w ten sposób dla Anglii klucz do Morza Czerwonego i Oceanu Indyjskiego.

Okręt nasz przez kilka godzin wolno ślizgał się po spokojnej wodzie, wypełniając ją prawie od brzegu do brzegu. Na piaszczystej równinie wyłonił się nagle ogromny monument z francuskim napisem: „Ku pamięci obrońców Kanału Sueskiego — 1916“.

Trudno przewidzieć w jakim języku wypisane zostanie epitafium na pomniku przyszłych obrońców Kanału Sueskiego, ale wiadomo, iż na czele żądań włoskich stoi obecnie właśnie Suez. Włochy, posiadające kolonie w pobliżu Kanału, figurują pod względem swej floty na drugim miejscu po flocie angielskiej. Żądają więc odpowiedniego miejsca w marmurowym pałacu administracji Kanału Sueskiego w Port Said, nazywanym powszechnie „kopalnią złota“.

I rzeczywiście — dochody tej „kopalni złota“ przekraczają wartość rocznej produkcji złota w całej Afryce Południowej, a więc przeszło 100 tys. funtów szterlingów. Roczny tonaż okrętów, przechodzących przez kanał, dochodzi obecnie do 35 milionów, a pięciuset frankowe akcje Towarzystwa przynoszą aż 850 fr dywidendy.

Udział w Towarzystwie Kanału Sueskiego, jest więc uważany przez mocarstwa jako poważna pozycja finansowa, a już napewno strategicznie polityczna, z powodu której może na wet wybuchnąć konflikt zbrojny.

Niedawno były to czasy, gdy wielki marzytel, twórca tego gigantycznego dzieła, inżynier francuski, Ferdynand de Lesseps, nazywany był w Europie nie inaczej, jak „głupiec“ Najwięcej żartowali sobie z niego dyplomaci

formuje, że lord Halifax doradzać miał min. Bonnetowi, aby się na żadne ustępstwa nie zgodził.

Wszystkie te znamiona świadczą, że w tej chwili Berlin chciałby, aby napięcie i naprężenie między Francją a Włochami utrzymywały się możliwie jak najdłużej.

Jest to zupełnie zresztą zrozumiałe. Porozumienie włosko-francuskie było by dowodem, że bezwzględna solidarność państw osi zaczyna się kruszyć.

SZCZAWNICKA „MAGDALENA”

usuwa nadmiar kwasu w żołądku.

361k

angielscy z epoki wiktoriańskiej z wielkim lordem Palmerstonem na czele. Ale dziś w dyrekcji Suez zasiadają z ramienia Anglii władcy londyńskiej City — potentat przemysłu naftowego, lord Cadman „król okrętowy“ — Sir August Cayser i dyrektorzy wszystkich ważniejszych fabryk samochodowych i towarzystw kolejowych. Akcje, które Disraeli kupił w roku 1875 za 4 miliony funtów szterlingów, notowane są w roku 1938 w księgach rządu angielskiego na sumę około 79 milionów funtów!

Anglia posiada cprawda największy pakiet akcji, niemniej Towarzystwo Kanału Sueskiego pozostało nadal towarzystwem francuskim. Francja posiada przewagę w dyrektoracie i główne biura towarzystwa mieszczą się w Paryżu na wąskiej, cienistej uliczce Rue d' Astorg 1, gdzie znajduje się zresztą siedziba jeszcze kilku podobnych spółek eksploatacyjnych o międzynarodowym zasięgu.

Przeplęwałem przez Kanał Sueski w czasie podwójnego jubileuszu. Dokładnie 80 lat temu na wiosnę 1859 roku, Ferdynand de Lesseps wetknął poraz pierwszy łopatę w piaszczystą pustynię, przez którą ciągnie się teraz wąski kanał długości 161 kilometrów, ale o głębokości 10—12 metrów, co umożliwiła przejazd najwięcej okrętom transatlantyckim

Na całym świecie wysmiewano się z „głupca“ Lessepsa, z finansistów, u których „wyłudził“ pieniądze na ten cel, i z egipskiego wicekróla Saida Paszy, który plan ten zaakceptował.

Eksperci z roku 1859 poparli sąd napoleońskich specjalistów, którzy na plan budowy kanału między Morzem Czerwonym a Morzem Śródziemnym, przedstawiony im przez cesarza odpowiedzieli „naukowymi argumentami“, że jest to niemożliwe, gdyż Morze Czerwone leży o 10 metrów wyżej od Śródziemnego. Dlatego też przepowiadano Lessepsowi katastrofy i całkowite niepowodzenie natychmiast po zakończeniu jego dzieła. Ale dokładnie po 10 latach od chwili rozpoczęcia prac na wiosnę roku 1868, Lesseps ujrzał zrealizowaną swą wizję, będącą jeszcze marzeniem Napoleona.

Ostatni metr sześcienny piasku Lesseps wykopał własnoręcznie — był to ostatni z 75 metrów sześciennych, tworzących teraz obmurowane wały kanału.

Jako triumfator przepłynął Lesseps pierwszym okrętem z Port Saidu do nowopowstałego portu Suez — dziś nowoczesnego miasta — wyrosłego na piaskach pustyni.

W piętnaście godzin powinien był nasz okręt przebyć przeszczeń, dzielącą te dwa porty ale podróż ta trwała dwa razy dłużej. Musieliśmy długo czekać w jeziorach, ciągnących się w połowie kanału. Musieliśmy czekać, aż przejdą okręty wojenne włoskie, angielskie i francuskie, spieszące nam naprzeciw w kierunku swych baz kolonialnych. Czekaliśmy w tak zwanym „Great Bitter Lake“ i widzieliśmy najwspanialszy zachód słońca wśród bezkresnych piasków i błękitnej tafli wodnej.

Ismailia wyplęła jako pierwsza oaza w pustyni, przez którą ciągnie się kanał. Ismailia odświeża wzrok zielenią swych ogrodów. Jest to stare miasto arabskie, które rozkwitło dzięki kanałowi i stanowi dziś duże, nowoczesne i bardzo ruchliwe miasto.

Za tym miastem-oazą biegną już przy samym kanale szyny kolejowe, lśniące w jasnym oślepiającym słońcu. Na drugim brzegu ciągnie się droga, po której leniwie poruszają się karawany objuczonych wielbłądów, a odgłos

Zgon posta-żyda Izby Gmin

Londyn, 29. 3. ZAT. W 77 roku życia zmarł poseł do Izby Gmin Edward Anthony Straus, członek grupy narodowych liberałów. Zmarły był Żydem.

Zarządzenia przeciw żydom w Pradze

Praga 29. 3. PAT. Prasa donosi, że generalny sekretarz praskiej giełdy — Żyd dr. Eckstein podał się do dymisji. Pozostali członkowie giełdy mają być w najbliższym czasie usunięci z zebrań giełdowych. Izba techniczna w Pradze wezwała inżynierów — Żydów do złożenia swych funkcji i delegowania do Izby przedstawicieli pochodzenia aryjskiego. Czeska organizacja samopomocy studentów wyższych uczelni postanowiła niezwłocznie zawiesić wypłatę zasiłków dla akademików-Żydów.

Walka gafirów z terrorystami

Jerozolima, 29. 3. ZAT. Terrorysty dokonali napadu na robotników żydowskich fabryki Neszser pod Haifą. 28-letni Izrael Seckser został ciężko ranny. Gafirzy żydowscy odpowiedzieli ogniem, kładąc trupem jednego i raniąc 6 terrorystów.

Sędzia Felix Frankfurter

Waszyngton, 30. 3. ZAT. Sędzia federalnego sądu najwyższego U. S. A. dr. Felix Frankfurter zakomunikował władzom wojskowym, że nie korzysta z przysługującego mu, jako sędziemu sądu najwyższego, prawa zwolnienia z obowiązków służby wojskowej, i na wypadek mobilizacji pragnie być powołany do służby czynnej. Frankfurter jest majorem rezerwy armii amerykańskiej.

Przeciwko rasizmowi

Bruksela, 29. 3. ZAT. Z inicjatywy belgijskiej Ligi: do Walki z Rasizmem odbyło się wielkie zgromadzenie ludowe z udziałem szeregu wybitnych osobistości belgijskich. Przemówienia wygłosili profesor uniwersytetu w Leodium Hebeaux, redaktor pisma katolickiego „L'Avant-Garde” Habreisen, burmistrz przedmieścia brukselskiego Chaerbeck Ferdinand Blum i przewodca socjalistów de Brouckere. Wszyscy mówcy potępli przesładowania rasowe, ostrzegając przed propagandą rasistowską w Belgii.

Bojkot Niemiec

Londyn, 29. 3. ZAT. Żydowski komitet ludowy do walki z faszyzmem i antysemityzmem proklamował wzmocnienie akcji bojkotowej przeciwko Rzeszy Niemieckiej. W wydanej świeżo odezwie komitet podkreśla, że nie ma wyrobów niemieckich, które by nie dały się zastąpić wyrobami z innych krajów. Bojkot ten ma trwać tak długo, póki kontynuowane są niesłychane przesładowania i agresywna polityka Niemiec nazistowskich.

ich dzwonek czyni krajobraz pustyni jeszcze bardziej monotonnym.

W El Kantara rozgałęzia się linia kolejowa odnogą do Palestyny, ale jej szyny są zastawione nieruchomymi pociągami. Lokomotywy są zgaszone, a dworzec zamarł. Pociągi zostały wstrzymane. Mamy tu pierwsze echo wypadków palestyńskich.

W południe przybyliśmy do Port Saidu — gdzie w miejscu zetknięcia się Kanału Sueskiego z Morzem Śródziemnym stoi ogromny monument Ferdynanda de Lessepsa, który na ziemi biblijnej, wstawionej legendarnymi cudami, stworzył żywy, realny cud zlania się 2-eh mórz.

W Port Saidzie tłoczą się okręty, wśród których dominują chorągwie włoskie i niemieckie. Przed wjazdem do kanału pobiera się opłatą w złotej walucie, wynoszącą nieraz trzy do czterech tysięcy funtów szterlingów od okrętu.

Tymczasem okręty wojenne z ładunkami amunicji spieszą jeszcze bez przeszkód ku swym kolonialnym bazom. Ale w chwili konfliktu europejskiego gospodarze kanału, Anglia i Francja mogą zamknąć przejście do wschodniego brzegu Afryki i wtedy zagrzmią armaty...

S. L. SCHNEIDERMAN.

Reprezentacja Zjednoczonego Żydostwa do społeczeństwa żydowskiego!

W obliczu sytuacji międzynarodowej, w obliczu zaborczego pochodu hitleryzmu — reprezentacja Zjednoczonego Żydostwa Zachodniej Małopolski i Śląska deklaruje wraz z całym społeczeństwem żydowskim w państwie i ogółem obywateli Rzeczypospolitej gotowość społeczeństwa żydowskiego naszej dzielnicy do złożenia ofiary życia, krwi i mienia dla Państwa, dla Jego obronności, bezpieczeństwa i całości.

Związani z losami Państwa, będącego wspólnym dobrem wszystkich obywateli, przekonani o tym, że siła Państwa winna się oprzeć na zapewnieniu wszystkim jego obywatelom możliwości zgodnej współpracy, świadomi tego, że czynem należy stwierdzić swą gotowość do spełniania obowiązków, wzywamy ludność żydowską naszej dzielnicy, by w subskrypcji rozpisanej przez rząd Rzeczypospolitej Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, jakoteż w rozbu-

wie Funduszu Obrony Narodowej wzięła jak najwydatniejszy i ochotny udział.

Reprezentacja Zjednoczonego żydostwa Zach. Małopolski i Śląska

* * *

Prezydium Reprezentacji z posłem Drem I. Schwarzbartem na czele złożone z reprezentantów ugrupowań politycznych, Gminy żydowskiej, Zrzeszeń gospodarczych i Stowarzyszeń zawodowych ukonstytuowało się jako Komitet propagandy Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej i Funduszu Obrony Narodowej wśród społeczeństwa żydowskiego. Biuro Komitetu urządza codziennie z wyjątkiem sobót między godziną 18 a 20-tą w Stowarzyszeniu Kupców przy ul. Grodzkiej 40, I. p. Tam też należy się zgłaszać we wszystkich sprawach związanych z Pożyczką Obrony Przeciwlotniczej i Funduszu Obrony Narodowej. Skład Prezydium podany będzie w następnych dniach. Plenum Reprezentacji rozszerzone o szereg osób dokooptowanych stanowić będzie szerszy Komitet Obywatelski w powyższej sprawie.

JASNEJ SŁONCA
NAJLEPSZA ZAPRAWA DO PODŁÓG

Wyścig ofiarności

Przemówienie gen. Berbeckiego przez radio

Warszawa, 29. 3. PAT. Generał broni L. Berbecki wygłosił w dniu 29. 3. 1939 przez radio przemówienie, w którym wywołał m. in.:

Przez cały dzień dzisiejszy napływają bezustannie nowe deklaracje na zakup pożyczki obrony przeciwlotniczej. Chociaż urzędowy termin otwarcia subskrypcji pożyczki rozpoczyna się dopiero z dniem 5 kwietnia, to już obecnie panuje prawdziwy wyścig ofiarności. Deklarują swoje udziały zakłady przemysłowe i handlowe, banki, związki, zrzeszenia pracownicze, robotnicze, wolne zawody, młodzież

szkolna, jednym słowem wszyscy — cała Polska. Dokonywuje się tutaj prawdziwe zjednoczenie dla wzniesionego celu obrony ojczyzny.

Wczoraj postawiłem granicę minimalne, które pragniemy osiągnąć natomiast dzisiaj zgłaszam serdeczny żołnierski apel w imieniu lotnictwa polskiego, ażeby ambicją całego społeczeństwa w obliczu chwili dziejowej było kilkakrotne przewyższenie tej minimalnej granicy.

Lotnictwo polskie wierzy i ufa, że zwycięstwo to będzie jak największe.

„Duch wolności w Czechosłowacji nie został zniszczony”

pisze Benesz pod adresem wiecu antynazistowskiego

Nowy Jork, 29. 3. ZAT. Chrześcijańska Liga bojkotu antynazistowskiego w Stanach Zjednoczonych zorganizowała wczoraj wielki wiec protestacyjny przeciwko aneksji Czechosłowacji, proklamując bojkot wszystkich wyrobów z obszarów Czechosłowacji, zaanektowa-

nych przez Niemcy. Na wiecu odczytano depeszę dra Benesza, który pisze, że „duch wolności w Czechosłowacji nie został zniszczony. We właściwej chwili świat się przekona, że to jest prawdą”.

1 proc. od 37.000 zł — 3.700 zł?

Warszawa, 29. 3. (Sin) Urząd skarbowy w Łodzi, obliczając dla podatnika wysokość podatku, dopuścił się błędu przy zwykłym działaniu arytmetycznym, a mianowicie 1 procent od kwoty 37.000 obliczono 3.700 zł, a nie 370. Podatnik od razu wskazał na błąd, jednak urząd skarbowy odmówił naprawienia tego błędu. Podatnik zwrócił się przeto do właściwej izby skarbowej, która jednak ponownie to odrzuciła, nie będąc uprawnioną do dokonywania sprostowania takich błędów. Wobec tego płatnik odwołał się do N.T.A. i w tych dniach uzyskał orzeczenie, na mocy którego władza skarbową musiała naprawić ten błąd. Sprawa ta wywołała zrozumiałe zainteresowa-

nie kół finansowych. Obecnie Ministerstwo Skarbu wyda specjalny okólnik, aby urzędy skarbowe w swych kompetencjach naprawiały błędy, wynikające ze złego przerachowania.

Czy piekarz chrześcijański może wypiekać mace?

Warszawa, 29. 3. (A). Na podstawie ustawy o zakazie wyrabiania przedmiotów kultu religijnego przez osoby obcego wyznania, powstała kwestia, czy piekarz chrześcijański ma prawo wypieku mac. W konkretnym wypadku w Warszawie sporządzono już protokół przeciwko piekarzowi chrześcijańskiemu, i sprawa ta opre się wkrótce o sąd.

Czwartek, 30 marca.

STACJE KRAJOWE

KRAKÓW. 6.57 Piesń „Witaj gwiazdo morza”; 7 Audycja poranna; 8.10 Muzyka z płyt oraz wiadomości bieżące; 8.45—9 Skrzynka dla dzieci wlejskich w opr. Toli Rettingerowej; 11 Transmisja z auli gimnazjum im. Paderewskiego: „Z nad Gopla i Warty” poranek muzyczny dla szkół powszechnych (z Poznania); 11.25 Muzyka z płyt; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.03—13 Audycja południowa; 14 Pogadanka LOPP; 14.10 Muzyka z płyt; 14.50 Program na dzień następny; 14.55 Wiadomości gospodarcze; 15 „Poczwór” opowiadanie Krystyny Opalińskiej dla dzieci; 15.15 Kłopoty i rady; 15.30 Muzyka obiadowa w wyk. orkiestry rozgł. katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego; 16 Dziennik południowy; 16.05 Wiadomości gospodarcze; 16.20 „Karlowael” reportaż Jerzego Michałowskiego dla młodzieży licealnej; 16.40 Recital organowy Gerharda Bremstera; 17.10 „Zegarek się śpieszy”, pog. wygl. Wacł. Frenkiel; 17.20 Włoskie pieśni miłosne” z XVI w. (opr. A. Wesquenne-Platteel) w wyk. zespołu wokalnego „Pro arte” z tow. lutni i klawesynu pod dyr. A. Ludwiga; 18 „Dobry wieczór państwu” w opr. St. Broniewskiego; 18.10 Muzyka z płyt; 18.30 „Marek Budzisz uczy dzieci kaszubskie” fragment z pow. Wandy Brzeskiej pt.: „Sprawa gminy Ceynowa”; 18.47 Pogadanka; 19.10 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Mała ork. P.B. pod dyr. Zdz. Górzyskiego, Maria Bielicka (śpiew), Jan Ławrusiewicz (gitara hawajska), Max Regula (saksofon), Marian Orzechowski (wibrafon z tow. harfy); 20.35 Dziennik wieczorny, wiad. meteor. i sport., Nasz program na jutro; 21 Recital śpiewaczy E. Bendera; 21.20 Teatr wyobraźni: „Mord za kulami”; 21.50 Muzyka z płyt; 22 Lokalne wiadomości sportowe; 22.05 Szkic literacki „Lzy nieba” w oprac. Zofii Starowelskiej-Morsztynowej; 22.20 Koncert popularny w wyk. kwartetu Schrammela: Ca. Muszański (I. skrz.), M. Głuch (II skrz.) E. Winiarczyk (gitara), St. Bossowski (akord.); 23—23.05 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, komunikat meteor.

WARSZAWA. 6.57 p. Kraków; 18 Audycja dla młodzieży wlejskiej; 18.30 p. Kraków; 22 Koncert oratoryjny; 22.55 Przegląd prasy; 23 p. Kraków; 23.05 Koncert muzyki polskiej w wyk. ork. P. B. pod dyr. G. Fitelberga.

KATOWICE. 5.30 Wesoły montaż płytowy; 7 p. Kraków; 14 Muzyka rozrywkowa; 14.50 Chwilka społeczna; 14.55 Wiadom. bież. i giełda; 15 p. Kraków; 18 Pogadanka aktualna; 18.10 „Z albumu speakers”; 18.30 p. Kraków; 21.50 Rozmowa ze słuchaczem przespr. J. Tępa; 22 „Przy kominku” — aud. słowno-muz.; 23 p. Kraków.

LWÓW. 6.57 p. Kraków; 14 Koncert zyczeń; 14.45 Wład. gospod. i giełda lwowska; 15 p. Kraków; 18 Wiadom. bież. z miasta i prowincji; 18.05 Audycja dla wsi; 18.30 p. Kraków; 21.50 „Antypolska propaganda zgranicia” — pogad.; 22 Recital fortep. E. Malickiej-Dorowiczowej; 22.30 „Przełaz plastyczny” — w oprac. Z. Haupta; 22.40 Wiadom. sport. lokalne; 22.45 „Rozmowa o współczesnej reżyserii teatralnej” — przep. reż. E. Wierciński i mgr Jędrzejowski; 23 p. Kraków.

ŁÓDŹ. 5.30 Płyty; 7 p. Kraków; 14 Muzyka symfoniczna (płyty); 14.50 Łódzkie wiadom. giełdowe; 15 p. Kraków; 18 „Zycie wal łódzkiego województwa”; 18.10 Płyty; 18.20 O wszystkim po troszku; 1.00 p. Kraków; 22 p. Warszawa; 23 p. Kraków.

STACJE ZAGRANICZNE

JEROZOLIMA (449.1) 12.30 Sygnał czasu, dziennik południowy (po hebrajsku); 12.40—13.20 Program arabski; 13.20 Dziennik południowy (po angielsku); 13.30 Sygnał czasu, koniec programu południowego; 14 Sygnał czasu, komunikaty; 16—18.30 Program arabski; 18.30 Program hebrajski, pogadanka językowa J. Lawnego; 18.45 Komunikat meteorologiczny, dziennik wiec., giełda owoców cytrusowych (po hebrajsku); 19 „3 lata transmisji muzyki żydowskiej”; — koncert w wykonaniu septetu studia; 19.45 Lekcja języka arabskiego dla początkujących; 20 Płyty; 20.15 Komunikat meteor., dziennik wiec. po angielsku; 20.30 Słuchowisko radiowe; 21 Giełda owoców cytrusowych (po angielsku); 21 Koniec programu.

DROITWICH: Recital śpiewaczy. LONDYN REG.: Aud. dla dzieci. LUBLANA: Koncert. OSLO: 18.15 Solo na saksofonie. TALLIN: Koncert wokalny. PARIS PTT.: 18.35 Solo na flecie.

FLORENCJA: Muzyka rozrywkowa. LUKSEMBURG: Program rozrywkowy. BUDAPEST: 19.30 „Niziny” — opera d'Alberta. SOFIA: Koncert symfoniczny. SZTOKHOLM: Koncert symfoniczny. RYGA: 19.40 Koncert symfoniczny.

DROITWICH: Utwory Sullivana; 20.30 Radiokabaret. LUBLANA: 20 Koncert duetu cytrzystów. OSLO: Symfonia Nr 3 Mendelssohna. RADIO PARIS: Koncert orkiestrowy. WIEZA EIFFLA: Koncert solistów. LAHTI: 20.10 Melodie Jana Straussa. KOPENHAGA: Koncert symfoniczny w progr. Beethovena. FLORENCJA: 20.30 „Nareszcie sami” — operetka Lehara. BEROMÜNSTER: 20.30 Koncert orkiestrowy.

BRUKSELA FLAM.: Melodie filmowa. HILVERSUM L.: Koncert symfoniczny. LILLE: Czwartkowy wieczór rozrywkowy. MEDIOLAN: „Pory roku” — oratorium Haydna. RZYM: Koncert symfoniczny. TALLIN: 21.10 Koncert muzyki francuskiej. LONDYN REG.: 21.15 Koncert ork. filharmonicznej. LUBLANA: Muzyka kameralna. RADIO PARIS: 21.30 Koncert symfoniczny w udz. Jacques Thibaud (skrz.). STRASBURG: „Chopin” słuchowe muz. z życia Chopina. BENNES: 21.45 Kone. ork. filharm. KOPENHAGA: Pieśni żydowskie. BRUKSELA FLAM.: Melodie operetkowe. KOWNO: Muzyka taneczna. SOFIA: Muzyka taneczna. POSTE PARISIEN: 22.15 Radiokabaret. SZTOKHOLM: Koncert.

ŚWIĄTECZNY NUMER NOWEGO DZIENNIKA

ukaze się w znacznie zwiększonej objętości i podwójnym nakładzie

dnia 4 kwietnia br.

i zawierać będzie oprócz szeregu prac **najwybitniejszych sił** publicystycznych i literackich.

ZWIĘKSZONY DZIAŁ INSERATOWY

Zamówienia do działu inseratowego przyjmuje

Adm. Nowego Dziennika, Kraków, ul. Orzeszkowej 7, tel. 206-70

ECHA ZE ŚWIATA

Za 9 funtów można zwiedzić front hiszpański

(s) W oknach hiszpańskich biur turystycznych, znajdujących się w Paryżu przy rue Madelaine, wystawione są ciekawe prospekty. Zapraszają do zwiedzenia hiszpańskich frontów bojowych...

Jeszcze nie skończyła się krwawa wojna braterska, jeszcze na frontach wewnętrznych padają codziennie setki żołnierzy, a setki kobiet i dzieci giną pod deszczem morderczych bomb rzuconych przez samoloty, ale — należy pomyśleć o interesie...

Za dziesięć funtów angielskich można zwiedzić północny front wojenny („wszystko włączając” brzmii prospekt) a tydzień wędrowki po ruinach Andaluzji kosztuje jedenaście funtów też z pełnym komfortem.

To naprawdę szczególnie pikantna sensacja dla zagranicznych turystów, zaopatrzonych w porządną książeczkę czekową. Jaki to rozkoszny dreszczyk emocji, móc studiować u źródła tę przepokropną grozę i spojrzeć otwarcie w twarz strasznej tragedii ludzkiej. A wieczorem po obfitej i wybornej kolacji, przy dźwiękach skocznej muzyki jazzowej, na tarasie wytwornego hotelu, w paузach między smętnym tangiem a wesołym lambeth-walk'em omawiać wrażenia...

Dziwne zaiste są upodobania ludzkie. Przechodzą nieraz nasze najsmielsze oczekiwania...

Kobiety za batem

(s) Mężczyźni zdają się być raczej przeciwni. Mianowicie — przeciw karze chłosty.

Chodzi (jak donoszą z Londynu) o los projektu ustawy, którym Sir Samuel Hoare — jak on sam powiada — stoi albo pada, o projekt ustawy, który karę chłosty, jaką sędziowie w niektórych wypadkach nakładają jako karę poboczną — raz na zawsze wyruguje z prawodawstwa brytyjskiego.

Podobno premier Chamberlain — takie chodzą słuchy — pragnie koniecznie przeforsować ten projekt. Czy uzyska większość w parlamencie, nie wiadomo. Ponoć w łonie partii konserwatywnej jest silny prąd przeciwko zniesieniu kary chłosty. Dziwnym zbiegiem okoliczności rząd starać się musi w tym wypadku, o poparcie partii liberalnej i Labour Party, która zwracając się do projektu.

Na posiedzeniu komisji parlamentu doszło do ostrej dyskusji i starć. Wreszcie przyjęto projekt rządowy 32 głosami przeciw 17.

W komisji zasiadały cztery kobiety, trzy z nich bardzo energicznie i stanowczo obstawały za karą chłosty, a to, trochę leciwa miss Irena Ward, piękna i elegancka mrs. M. C. Tate i młoda, bardzo żywa markiza Dawidson.

Szczególnie markiza zażarcie walczyła. Porządna

DROITWICH: 22.25 „Prawie Akademia” — prof. Billy Bennet przed mikrofonem. BUDAPEST: 22.35 Muzyka lekka. LUKSEMBURG: 22.45 Koncert symfoniczny.

FLORENCJA: Muzyka taneczna. POSTE PARISIEN: 22.07 Aud. z cyklu „Światowa sława”. BRUKSELA FL.: 22.10 Muzyka jazzowa. KOPENHAGA: 22.15 Muzyka taneczna. DROITWICH: 22.20 Muzyka taneczna.

NOWY PAKT CZTERECH

(Dokończenie ze str. 5-tej)

List Baxtera świetnie oddaje nastroje angielskie. Wielka zmiana nastąpiła w Anglii i nie należy się niecierpliwić, jeśli zmiana ta nie przynosi od razu owoców w postaci bloku antyniemieckiego, olbowiem podwaliny tego bloku zostały już stworzone. Czechy i Klajpeda są cementem, który zespolił ten blok, a teraz już mało tylko brakuje, by budowa ta stała się opoką, na której oprzeć się może wolność i demokracja.

Stanowisko Polski w tym nowym bloku będzie poraż pierwszy prawdziwie wielkomocarstwowe. Dotychczas zawsze mówiło się o „pakcie czterech” między Anglią, Francją, Włochami i Niemcami. Polska zawsze sprzeciwiała się tej idei. Obecnie tworzą się podstawy innego „paktu czterech” w którym Polsce przydzielono należne jej miejsce. Oczywiście, nie ulega wątpliwości, że Polska narażona najbardziej na agresję nie może się zadowolnić samą tylko deklaracją, nie popartą jakąś bardziej konkretną umową wojсковą. Bardzo doniosły jest fakt, że miarodajna opinia angielska docenia w zupełności trudność naszego położenia i dlatego należy się spodziewać iż po wizycie ministra Becka w Londynie dojdzie do jakichś bardziej konkretnych rezultatów.

J. KARMEL

Obrona przeciwlotnicza w Palestynie

Jerozolima, 29. 3. ŻAT. Z inicjatywy szeregu instytucji żydowskich rozpoczęto w kilku miastach ochotniczą akcję w zakresie obrony przeciwlotniczej. W Tel Awiwie akcją kieruje samorząd miejski. Prasa hebrajska zarzuca rządowi zaniedbanie sprawy obrony przeciwlotniczej. Obecnie rząd zdecydował się na sprostowanie z Londynu rzeczoznawcy, który kierować ma akcją przygotowań w tym zakresie w Palestynie. Przeniesiona z Czechosłowacji firma żydowska buduje obecnie w Haifie fabrykę masek gazowych. Inna firma importu maski wyrobu angielskiego.

porcja batów, zaaplikowana już w dzieciństwie świetnie działa — twierdziła — szkoda tylko, że dzisiejsi rodzice są tacy słomazarni. A przestępcy dopiero muszą odczuć zbawienne i błogosławione skutki białej.

„Pragnąłbym — powiedział jeden z panów — ażeby panie, które tak namiętnie występują w obronie białej, raz same musiały wykonać tę karę. Sądzę, że wtedy odeszłyby im ochota”.

„Kobiety bywają często okrutniejsze od mężczyzn — zauważył Rhys Davies, członek partii robotniczej.

„To już powiedział Rudyard Kipling” — uzupełnił konserwatysta Marsden.

PRZEGLĄD GOSPODARCZY

Kapitał zagraniczny w Rumunii wobec nowej sytuacji polityczno-handlowej

Bukareszt, w marcu.

Traktat handlowy niemiecko-rumuński — stwarza dla kapitału niemieckiego w Rumunii niewątpliwie uprzywilejowane stanowisko. Kapitał niemiecki był od dawna czynny w Rumunii, ale działał tam obok innych kapitałów za granicznych. Niemcy dążyć będą obecnie do zaniejszenia wpływów przede wszystkim kapitału francuskiego, którego znaczenie po utworzeniu Wielkiej Rumunii ogromnie wzrosło i który wyparł, do czasów wojny bardzo tam silny kapitał niemiecki i z nim współdziałający kapitał austriacki. Rywalizacja kapitału niemieckiego z francuskim o wpływy na gospodarkę rumuńską sięga początkami jeszcze końca ubiegłego stulecia. Tak np. udział kapitału niemieckiego w rumuńskim dźgu publicznym wynosił do roku 1892 77 procent, a w kilka lat później już tylko 47 proc., a udział kapitału francuskiego wzrósł do 32 proc.

Od chwili zdobycia samodzielności państwo wej Rumunia stale zabiegała o pożyczki zagraniczne. W okresie od roku 1864 do 1914 zaciągnęła 44 pożyczki na sumę 3.630 mil. lei. Pomimo spłaty olbrzymich procentów i amortyzacji dźgu publiczny wynosił w roku 1914 jeszcze 48 miliardów lei, a obsługa dźgu stanowiła 20 proc. całego budżetu. Zaciągano pożyczki nie tylko na pokrycie deficytu budżetowego w pierwszych latach istnienia państwowości rumuńskiej, ale także na budowę pierwszych linii kolejowych, które pochłonięły ok. pół miliarda lei; były to głównie kapitały niemieckie austriackie. Wybuch wojny światowej i związana z tym konieczność dobrojenia — skłoniły rząd rumuński do zaciągania nowych pożyczek najpierw w Anglii, potem w Anglii i w ogóle u koalicji. Dźgu wojenny Rumunii, po ostatecznym jego uregulowaniu w roku 1930 wyniósł łącznie około 42 miliardy lei (ponad 2 miliardy zł), z czego przypadło na Francję 40,3 proc., na Anglię 36,8, na Stany Zjednoczone 19,8 proc., na Italię 3,1 procent.

Po wojnie fala pożyczek płynęła w dalszym ciągu, zasilając skarb, borykający się z trudnościami sfinansowania dzieła zjednoczenia ziem rumuńskich. Z ważniejszych warto znotować: trzy pożyczki włoskie w latach 1925—1928, przeznaczone m. in. na budowę łodzi podwodnych, wielką pożyczkę międzynarodową z roku 1929 na sumę 101 miln. dolarów, zaciągniętą za pośrednictwem Banque de France, z czego 30 milionów dał szwedzki trust zapalcza ny za dzierżawę monopolu zapalczanego na lat 30. W tej pożyczce po raz pierwszy od czasu wojny brały udział również Niemcy, Disconto Gesellschaft dała 5 miln. dolarów; cała pożyczka sła pod zastaw monopolu państwowych. W r. 1930 Banque Francaise d'Acceptations pożyczyl Rumunii 150 milionów franków na krótkoterminowe kredyty rolnicze, w roku 1931 Banque de Paris wziął udział w założeniu „Creditul Agricol Ipotecar al Romaniei“, w tym samym roku udzieliła Francja Bankowi Narodowemu 250 miln. franków kredytu rezydentowego, a poza tym subskrybowała w 50 proc. wielką pożyczkę inwestycyjną na sumę 1.325 miln. fr. z terminem amortyzacji na lat 40.

Niezależnie od udziału w gospodarce publicznej Rumunii, pracuje kapitał zagraniczny intensywnie również w jej prywatnym życiu gospodarczym. Kapitał zagraniczny ma największy udział w bankowości rumuńskiej i w przemyśle naftowym, obie te dziedziny są prawie w całości uzależnione od zagranicy.

Głównym przedmiotem zainteresowań kapi-

tału niemieckiego była nafta rumuńska, opatowana przed wojną przez trusty niemieckie: „Depag“ czyli „Deutsche Petroleum Aktien Gesellschaft“ i „Almag“ czyli „Allgemeine Petroleum Industrie A. S.“ Po wojnie rola Niemiec i z nią związanej Austrii przypadła Francji, która w okresie Poincaré'go pilnie strzegła swoich wpływów w nafcie rumuńskiej, wobec zaborczych tendencji angielskiego trustu firmy Shell. Kapitał angielski od dawna, bo jeszcze od roku 1868, zadowiony w rumuńskim przemyśle naftowym, odgrywa tam ciągle poważną rolę. W roku 1931 udział Anglii w eksporcie nafty rumuńskiej wynosił 61 procent, a 36 procent w przedsiębiorstwach naftowych. Poza Francją i Anglią działają jeszcze kapitały: amerykański (Romano-Americana Societate), belgijski („Vega“, dawniej niemieckie towarzystwo), włoski („Prahova“ i „Agip“), szwajcarski, holenderski i do niedawna

Nie ma piecztwa świątecznego bez proszku do pieczenia „Dwa Klucze“.

1938k

w znikomym odsetku niemiecki. Druge po nafcie miejsce zajmuje rumuński przemysł drzewny, do wojny przeważnie w rękach austriacko-węgiersko-niemieckich. Największym przedsiębiorstwem drzewnym była firma Goetz, założona jeszcze w 1883 roku, po wojnie przeszła ona w ręce włoskie, do grupy „Foresta Romana“.

Kapitał niemiecki z wolna odzyskiwał w Rumunii utracone pozycje. W roku 1937 dochodzi do skutku wielka umowa towarowa na 700 milionów lei głównie dostawa maszyn, w roku 1938 firma Henschel w Cassel zakłada w Rumunii wielkie przedsiębiorstwo filialne. Wykorzystując pomyślną dla siebie sytuację militarno-polityczną Niemcy zdobyły w Rumunii pozycję gospodarczą o którą uparcie zabiegali od wielu lat. Analiza penetracji obcego kapitału do Rumunii daje nam tło, na którym dopiero staje się bardziej zrozumiałym fakt zawarcia przez Rumunię tak niezwykłego traktatu handlowego.

A. B.

Organizacje gospodarcze wobec pożyczki wewnętrznej

Warszawa, 29. 3. (g. m.) Wszystkie niemal organizacje gospodarcze, m. in. żydowskie organizacje kupieckie i przemysłowe, zadeklarowały, że wezmą wydatny udział w subskrypcji pożyczki lotniczej.

Organizacje te oraz samorząd gospodarczy zaznaczają, że społeczeństwo nasze wielokrotnie wykazało że w momentach trudnych potrafi jednoczyć całą swą wolę i ofiarności w kierunku, wskazywanym przez czynniki odpowiedzialne za politykę Państwa.

Ofiarności tę wykazywał zawsze świat gospodarczy, który i dziś z pełnym zrozumieniem wita inicjatywę Rządu widząc w rozpisanej pożyczce na cele lotnicze jeszcze jeden wyraz realnej i konstruktywnej pracy nad wzmocnieniem potencjału obronności kraju.

W pracy tej świat gospodarczy, wraz z całym społeczeństwem, weźmie jeszcze wydatniejszy niż dotychczas udział przez najżywszą subskrypcję pożyczki.

Samorządu ubezpieczeniowego domagają się pracodawcy i pracownicy

Warszawa, 29. 3. (g. m.) W wyniku Zjazdu Międzypolowej Komisji polityki społecznej, Związek izb przemysłowo-handlowych występuje do Rządu w sprawie wznowienia samorządu w ubezpieczeniach społecznych.

W sprawie tej przeprowadził ankietę wśród sfer gospodarczych Instytut Spraw Społecznych, będący ekspozyturą Ministerstwa Opieki Społecznej.

Również organizacje pracownicze podjęły w tej sprawie energiczną akcję, wskazując, że stan finansowy ubezpieczeń jest niezwykle ciężki. Niektóre fundusze są stanowczo za małe, by wystarczyły na udzielanie świadczeń przewidzianych w ustawie. Deficytowy bilans techniczny Funduszu Emerytalnego Pracowników Umysłowych — sięga 640 milionów złotych...

Ten stan rzeczy jest dalece niepokojący i wy-

maga zmian, zmian szybkich i planowych.

Organizacja ubezpieczeń oraz świadczenia, udzielane przez ubezpieczenia społeczne — wymagają daleko idących zmian.

Organizacje pracownicze zaznaczają, że do dnia dzisiejszego w ubezpieczeniach poza Górnym Śląskiem oraz poza Kasami Brackimi w górnictwie — rządzi komisarze, powołani przez władze. Ten stan rzeczy należy zmienić i zastosować przepisy obowiązującej ustawy o ubezpieczeniu społecznym. Pozwoli to wprowadzić do ubezpieczeń rządu najbardziej zainteresowanych i zastosować kontrolę aparatu urzędniczego, który nie chce dotychczas zrzec się swych przywilejów do rządu bez kontroli oraz zmienić i poprawić dotychczasową błędną i wadliwą gospodarkę.

Prace nad zdobywaniem rynków zamorskich

W ostatnich miesiącach podjęte zostały energiczne wysiłki w celu nawiązania względnie rozszerzenia stosunków handlowych z krajami zamorskimi.

I tak wysłannikowi eksportowemu izb przemysłowo-handlowych w Warszawie, w Sosnowcu, Gdyni i Katowicach udało się uzyskać w ciągu stycznia i lutego br. szereg zamówień na rynku południowo-afrykańskim na komplety skrzynkowe, rękawiczki skórzane, łączniki kuto-lane, śruby, listwy, drzwi płytowe, plugi i lemieszce oraz wyroby fajansowe, z których zostało już wykonane za około 150 tys. zł. W opracowaniu są nowe zamówienia wartości około 200 tys. zł.

Wysłannikowi eksportowemu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie udało się uzyskać

na rynku argentyńskim zamówienie na drut ocynkowany w ilości około 780 ton wartości 11 tys. funtów angielskich, na 17,5 tys. kg. przędzy wlnianej wartości 175 tys. zł., 5 tys. kg. przędzy sztucznego jedwabiu wartości około 22 tys. zł. W opracowaniu jest zamówienie na 20 tys. ton węgla, które prawdopodobnie zostanie wykonane jeszcze w b. m. Zaznaczyć należy, że w Argentynie istnieje zainteresowanie polskimi skórami zajęczymi i króliczymi do fabrykacji kapeluszy.

Wysłannikowi eksportowemu Izby Warszawskiej w Urugwaju udało się przeprowadzić szereg transakcji na materiały ubraniowe bawełniane, tkaniny lniane, kleje skórne i kostne, dyktę, tarcicę jodłową - świerkową i dębową. W dalszym ciągu prowadzi się pertraktacje o większe

zamówienia na meble gięte oraz skór i jęczmień browarniany, jak również wełnianych materiałów damskich i męskich.

Wspomnieć również należy, że ostatnio przybył do Warszawy przedstawiciel jednego z poważniejszych perskich domów importowych, który zgłosił się do Izby i przy jej pomocy dokonał kilku poważniejszych zamówień na tkaniny białostockie, obuwie płócienne z podeszwą gumową, wyroby gumowe, szkło oraz guziki, wartości kilkunastu tys. funtów. W związku poniekąd z tym Izba zamierza wydelegować do Iranu swego wysłannika, któryby przeprowadził dokładne badania co do pojemności rynku oraz starał się przeprowadzić konkretne transakcje.

— 00 —

Uprawnienia zawodowe uchodźców-rzemieślników

Wśród osób przybyłych z Niemiec, dawnej Austrii i Czechosłowacji znajduje się pewna liczba takich, którzy posiadali na miejscu uprawnienia rzemieślnicze. Okazało się że polskie izby rzemieślnicze nie uznają tych dyplomów. Tylko dyplomy wydane rzemieślnikom we Francji, gdzie są zorganizowane polskie komisje egzaminacyjne, są w Polsce honorowane. Inne dyplomy rzemieślnicze stanowią tylko podstawę dla wniosków izb rzemieślniczych, które mogą wystąpić do władz administracyjnych o przyznanie danej osobie prawa pracy rzemieślniczej w drodze t. zw. dyspensy.

Warszawskie rozmowy z delegatami niemieckiego przemysłu samochodowego

Od kilku dni bawią w Warszawie przedstawiciele niemieckiego przemysłu samochodowego, przybyli z Berlina na pertraktacje w sprawie montowni Wspólnoty Interesów. Rozmowy w tej sprawie toczą się od szeregu miesięcy bez wyniku, co spowodowało nawet, że w ostatnich tygodniach pojawiły się już pogłoski o zupełnym zerwaniu rokowań i zaniechaniu koncepcji montażu. Pogłoskom tym zaprzeczano ze strony zainteresowanej b. żywo, choć bez żadnych argumentów. Jednocześnie lansowano wiadomość zapowiadającą, że pierwsze samochody z montażu Wspólnoty ukażą się „już w maju“.

Złośliwi twierdzili w związku z tym, iż chodzi prawdopodobnie o zwrot „w maju“, który oznacza w języku potocznym mniej więcej to samo, co „na święty nigdy“. Niesposób bowiem — zdaniem fachowców — wypuścić pierwsze wozy w maju, kiedy w końcu montaż nie został jeszcze rozpoczęty — w braku umów licencyjnych. (Kabel)

Eksporterzy polscy otrzymają należności z 2-miesięcznym opóźnieniem z Węgier

Duże wrażenie wśród przedsiębiorstw, zainteresowanych w eksporcie do Węgier, wywołała wiadomość o wyjeździe delegacji polskiej na rokowania do Budapesztu. W chwili bowiem obecnej, stan clearingu polsko-węgierskiego jest wyjątkowo niekorzystny dla polskiego eksportera. Saldo na korzyść Polski sięga 1,5 miln. zł. i w konsekwencji za taką sumę musielibyśmy importować towarów węgierskich, aby Polscy eksporterzy otrzymali wszystkie swoje należności z Węgier. Obecnie natomiast Polski Instytut Rozrachunkowy wypłaca dopiero te należności, które odbiorcy węgierscy wnieśli za polskie towary w styczniu. Opóźnienia sięgają więc 2 i pół miesięcy.

Bliskie już zawarcie nowej umowy handlowej polsko-węgierskiej stanowi zapowiedź zasadniczej zmiany na lepsze w tym względzie. (Kabel)

Ameryka konsumuje więcej polskich przetworów mięsnych

Po dłuższym okresie spadkowej tendencji w kształtowaniu się naszego wywozu przetworów mięsnych do U. S. A., w ciągu lutego b. r. zanotowano znów wyraźną poprawę w porównaniu z tym samym miesiącem roku poprzedniego.

Wywóz szynek w puszkach z Polski do Stanów Zjednoczonych wzrósł z 1113 do 1570 ton co jednocześnie też podniosło ogólny eksport tego artykułu z 1400 do 1697 ton. Zamiast 91 ton konserw mięsnych, jakie odebrały St. Zjednoczone w lutym r. ub., obecnie dostarczono 128 ton. Spadły natomiast wysyłki wędzonych przetworów mięsnych z 16 do 8 ton.

Walczą z obstrukcją

przeczyszczające pigułki ALDOZA, znak ochronny „Góral“. Działają łagodnie. Stosuje się przy nad-

miernej otyłości. Próbne pudełko a 5 sztuk w cenie 0.15, a 15 sztuk 0.40, 50 sztuk a 1.20 zł. 1527k

Wzrost cen i ożywienie na rynku drzewnym

Warszawa, 29. 3. (g. m.) Ostatnio daje się zauważyć duże ożywienie na rynku drzewnym, a to pomimo niesprzyjających pogód.

Zapotrzebowanie na drewno pochodzi głównie ze strony instytucji rządowych i samorządowych, zakupujących materiały drzewne z przeznaczeniem bądź to do COP, bądź do większych ośrodków kraju. Również większe przedsiębiorstwa i kierownictwa budowli przechodziły nad zmianą aury do porządku dziennego, jako nad objawem czasowym, dla zaopatrywania budowy, zakupując potrzebne do wznowienia robót materiały.

Geny na surowiec drzewny ostatnio wzrosły o około 10 proc. Mocna tendencja na rynku wewn-

trznym idzie równolegle ze stanem rynków eksportowych. W Anglii zarówno eksporterzy skandynawscy, jak i Sowieci oraz Polska podniosły swoje cenniki, znajdując z łatwością nabywców przy podwyższonych cenach.

Zauważyć się daje na rynku wewnętrznym fakt prawie zupełnego wyczerpania materiałów stolarskich; w związku z tym nabywcy gotowi byli płacić nawet wyższe ceny byleby otrzymać towar. Przewidziana jest też zwyczajka cen tarcicy iglastej.

Po ustaleniu się pogód powinno nastąpić duże ożywienie na rynku materiałów budowlanych, a przede wszystkim na rynku drzewnym.

Technika handlu polsko-francuskiego

Jak już donosiliśmy, w Paryżu został podpisany nowy układ gospodarczy polsko - francuski, który będzie przewidywał dość daleko idące zmiany w dotychczasowym systemie obrotów towarowych. Poza listą bowiem towarów, których wymiana jest ustalona kontyngentami, wymiana towarowa będzie się odbywała na zasadzie kompensaty. Dla wprowadzenia tego rodzaju zmiany zostaną ustalone tzw. listy negatywne dla kontyngentów oraz listy towarów, które będą mogły być eksportowane względnie importowane w drodze kompensat. Lista kompensaty będzie zawierała szereg artykułów, których wymiana będzie się mogła odbywać samodzielnie i szereg artykułów, których obrót będzie się mógł odbywać wyłącznie w drodze transakcji wiązanych.

Ogólnie przewiduje się, że około 40 proc. obrotów z Francją będzie się odbywało na zasadzie kompensaty. Ponieważ obrót roczny między Polską i Francją przedstawiał ostatnio wartość ponad 40 miln. zł., obrót będzie się obracał w ramach kompensat w sumie ponad 4 miln. zł. Ar-

tykuły, importowane w drodze kompensaty, będą oczywiście obciążone pewną rentą, która spowoduje ich podrożenie. Zyski, osiągnięte z tego tytułu, będą przeznaczone na popieranie eksportu artykułów, których wywóz jest nieopłacalny.

Jak się dowiadujemy, do prowadzenia transakcji kompensacyjnych w Polsce będzie powołane Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego (Zahan), które już — jak wiadomo — tego rodzaju transakcje prowadzi ze Szwajcarią i innymi krajami. Ostateczne listy tzw. negatywne dla kontyngentów oraz listy towarów, których obrót będzie się odbywał w drodze kompensaty są przedmiotem ostatecznego ustalania w drodze porozumienia między Ministerstwem Przemysłu i Handlu a radcą handlowym francuskiej ambasady w Warszawie.

Do prowadzenia kompensaty po stronie francuskiej zostanie powołana odpowiednia instytucja w Paryżu.

Nowy układ handlowy polsko - francuski wejdzie w życie w dniu 1 kwietnia br.

Pawilon palestyński w N. Jorku

Nowy Jork, 29. 3. ZAT. W będącym na ukończeniu pawilonie palestyńskim na wystawie światowej w Nowym Jorku odbyło się zebranie 200 działaczek związku „Hadassy“, poświęcone urzędzeniu oddziału opieki zdrowotnej w pawilonie. Wszystkie eksponaty oddziału są sprowadzane z Palestyny.

Z okazji 31. dorocznego zjazdu Federacji Żydów Polskich w Ameryce, który odbędzie się w dniu 19 czerwca, dzień ten obwołany będzie na światowej wystawie nowojorskiej „Dniem Federacji“. W dniu tym wszystkie karty wstępu na wystawę będą opatrzone odpowiednim napisem. W ramach tego dnia przewidziane jest „dyskusyjne zebranie dobrej woli“ z udziałem przedstawicieli wyznań protestanckiego, katolickiego i żydowskiego.

Niemcy kupują pszenicę w Argentynie

W najbliższym czasie zawarta ma być wielka transakcja kompensacyjna między Niemcami a Argentyną. Przewiduje ona zakup 100.000 ton pszenicy argentyńskiej wzamian za niemiecki materiał kolejowy który wysłany będzie do Argentyny. Materiał ten, składający się z lokomotyw, wagonów, szyn kolejowych i innych artykułów, przeznaczony jest dla argentyńskich kolei państwowych.

Wspomniane 100 tys. ton pszenicy dostarczy argentyńska komisja zbożowa (Junta Reguladora de Granos) która zakupuje wielkie ilości zboża w okresie zbiorów.

KUPON ZNIŻKOWY DO KIN ATLANTIC

Ważny 30 marca. — Wyciąć i przedłożyć do wymiany, w Kolekturze Zw. Inwalidów, Grodzka 59 w Perfumerii N. Meersanda św. Marka 20 lub w Adm. „N. Dziennika“ Orzeszkowej ?

KRAKOWSKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

KRAKÓW, 29 marca. Pszenica jednolita czerwona 31.75-22, biała 21.75-23, zbierana 20.75-21, żyto standard I 15.25-15.50, żyto standard II 14.75-15, jęczmień jednolity 13-18.75, przemiałowy 17-17.50, pastewny 16.75-17, owies niezaduszczone 18-18.50, standard I (lekko zaduszczone) 17-17.50, standard II (zaduszczone dop.) 16.75-17, mąka paszenna wyciąg. 30 proc. 41-44, wyciągowa 35 proc. 41-43, gatunek I 50 proc. 38-39.50, gat. IA 65 proc. 34-36, gat. II 35-65 proc. 31.75-33.75, gat. III 50-60 proc. 30-30.50, gat. 50-65 proc. 29.25-29.75, gat. II 60-65 proc. 23.50-24, pastewna 14-14.25, rasowa 35 proc. 23.75-29, mąka żytnia okręgu krakowskiego gat. IA 55 pro. 26.25-26.75, rasowa 35 proc. 23.75-24, mąka żytnia okręgu poznańskiego gat. IA 55 proc. 26.25-26.75, otręby pszenne standardowe małkie 12-12.25, średnie 11.75-12, żytnie standardowe 11-11.25, jęczmień 10-50-11. Obroty i tendencja: pszenica 100 spokojna, żyto 55 spokojna, jęczmień 45 spokojna, owies 1 spokojna. Ogólny obrót 583 ton, tendencja ogólna spokojna.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

POZNAŃ, 29 marca. Owies pierwszy I drugi standard plus 25 gr, mąka żytnia plus 25 gr, otręby pszenne grube, pszenne średnie, żytnie i jęczmień plus 25 gr. Reszta notowań bez zmiany. Obroty i tendencja: pszenica 437 spokojna, żyto 611 spokojna, jęczmień 115 spokojna, owies 140 spokojna.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

WARSZAWA, 29 marca. Kursy zamknięcia. Akcje: Bank Polski 123, Bank Handlowy 57.75, Zyrardów 62, Haberbusch 67.50, Ostrowiec 75-76.50, Modrzejów 21-22, Cukier 38.25-33.75, Lilpop 90.50, Starachowice 56.50-57, Zieleniewski 72. Tendencja mocniejsza.

Papier procentowy: 4 1/2 proc. poz. wewnętrzna 64.50, 3 proc. poz. inwestycyjna I em. 87.50, II em. 86.50, 3 proc. poz. inwestycyjna seryjna I em. 91.- II em. 90.-, 5 proc. poz. konwersyjna 68.50, 4 proc. poz. konsolidacyjna ode. grube 65.75, ode. drobne 65.25, 4 proc. poz. dolarowa 40-40.50. Tendencja mocniejsza.

Listy zastawne: 4 1/2 proc. ziemskie Ser. V 62-61.75-62, 5 proc. listy m. Warszawy z 1933 r. 70-69.25-70, drobne 70.50, 5 proc. listy m. Łodzi z r. 1933 63.50, 5 proc. listy m. Częstochowy 60. Tendencja mocniejsza.

Dewizy: Bruksela 89.50, Amsterdam 282, Kopenhaga 111.05, Londyn 24.87, Nowy Jork czek 5.31, Oslo 1124.85, Paryż 14.08, Sztokholm 128.25, Zurych 119.20, Rzym 27.92. Tendencja utrzymana.

WPISY DO SZKOŁY Powszechniej Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej i Średniej w Krakowie do kl. I. od rocznika 1933 przyjmuje Sekretariat przy ul. Brzozowej L. 5 codziennie z wyjątkiem soboty i świąt od godziny 9 do 15.

**ULUBIENIEC KRAKOWA
KRÓL POLSKICH PIOSNKARZY**

STEFAN BOBER

na czele znakomitej orkiestry **OKEY BAND**

Styczeń — Paryż — „Casino de Paris”

Luty, Marzec — Londyn — „Variety Prince of Wales”

Kwiecień — Kraków — „CYGANERIA”

„LATASHA & LAURENCE”

atrakcja największych Music-Hall'ów świata w swym niearowanym repertuarze

w „CYGANERII” od 1-go kwietnia.

KRONIKA

MARZEC

Wschód słońca

5 g 07 m

30

Zachód słońca

17 g 51 m

CZWARTEK

10 Nisan 5699

Spółdzielczy Bank Kredytowy (Stradom 15) --- a pożyczka obrony przeciwlotniczej

Na specjalnie odbytym w dniu 29 bm. posiedzeniu Zarządu i Rady Nadzorczej uchwalili Spółdzielczy Bank Kredytowy w Krakowie, Stradom 15, subskrybować z własnych funduszy Banku kwotę zł 5.000.— na państwową pożyczkę obrony przeciwlotniczej, oraz ofiarować na F. O. N. dalszy dar w kwocie zł 1.000.—

Zarazem uchwalono utworzyć w Spółdzielczym Banku Kredytowym Stradom 15, specjalny dział dla bezinteresownej obsługi akcji subskrypcyjnej pożyczki obrony przeciwlotniczej na cały okres trwania tej subskrypcji.

Władze Banku tą drogą apelują do swoich członków i klientów, jak niemniej do ogółu społeczeństwa żydowskiego w Krakowie, aby w poczuciu obowiązku obywatelskiego i patriotycznego masowo i jak najszybciej subskrybowali pożyczkę obrony przeciwlotniczej w wyżej podanym banku.

Wielki proces o kradzież tytoniu

Wczoraj rozpoczął się przed sądem krakowskim proces o kradzież tytoniu i papierosów z pociągu na stacji Kraków-Płaszów. Pod zarzutem dokonania kradzieży na stacji w Płaszowie, aresztowano Wojciecha Wałacha, który stoi jednocześnie pod zarzutem dokonania kradzieży masła, z wagonów kolejowych w Rzeszowie, na szkodę tamtejszego Związku Spółdzielni Mleczarskich. — W dalszym ciągu dochodzeń zatrzymano kilkanaście osób pod zarzutem paserstwa. Na ławie oskarżonych oprócz Wojciecha Wałacha, oskarżonego o kradzież (doprowadzono go z więzienia) zasiadli: Chaim Berger, właściciel mleczarni, zam. przy ul. Chodkiewicza 6 (odpowiada z więzienia), żona jego Rozalia, Andrzej Rogala ośmiokrotnie karany za kradzieże (odpowiada z więzienia), Sara Gitla Szwed Holzerowa (odpowiada z więzienia), Hirsch Katz, zam. przy ul. Dietla 67, Feliks Brożek, Wojciech Nosal, jego żona Maria, Dominik Korzenowski, Franciszek Korzeniowski i Genowefa Pardo, wszyscy z Woli Duchackiej, oraz Franciszek Knźma pomocnik szewski, Stefan Rakoczy mistrz szewski i Tomasz Reinhold Dziedzina, garbarz, wszyscy trzech osadzeni w więzieniu.

Ze względu na dużą liczbę oskarżonych i bogaty materiał dowodowy, proces ten rozpisany został na trzy dni.

Wściekły u psa w Dz. X. --- Zakrzówek

Wobec stwierdzenia wściekłości u psa, wiloczura, mieszańca przy ul. Kobierzyńskiej — Zarząd Miejski wydał następujące zarządzenia: 1) Dzielnice X Zakrzówek jako zagrożoną wściekłością zamyka się na okres trzech miesięcy tj. od dnia ogłoszenia do 13 VI. br. dla swobodnego wypuszczenia psów. 2) Wszystkie psy winny być dniem i nocą trzymane na uwięzi, psy zaś prowadzone na smyczy, zaopatrzone być muszą w bezpieczne, gęste kagańce i marki ewidencyjne. 3) Wyprowadzanie lub wywożenie psów z obszaru zagrożonego do innej miejscowości dopuszczalne jest tylko za zezwoleniem Zarządu Miejskiego Oddz. Weter. Wydziału Zdrowia Publ. ul. Poselska 10. Równocześnie Zarząd Miejski zawiadamia, że wszystkie osoby, które zostały ewentualnie przez tego psa pokasane, winne w jak najkrótszym czasie poddać się szczepieniu przeciwko wodowstręlowi.

**Jak zaopatrzone Krzemionki w wodę
Budowa stacji hydroforowej u stóp Krzemionek**

Coraz bardziej rozwijający się ruch budowlany wysoko położonej części Krakowa na Krzemionkach, zwrócił uwagę na konieczność lepszego zaopatrzenia w wodę tej części miasta przez zwiększenie ciśnienia w sieci rurociągów doprowadzających wodę do realności tam położonych.

Zasadniczy projekt wodociągu krakowskiego przewidywał dla południowej części miasta, a tym samym i dla Krzemionek, budowę zbiornika pod Kopcem Krakusa o pojemności 3.000 m. sześć., któryby zapotrzebowanie w wodę tej dzielnicy całkowicie pokrywał. Koszt takiego zbiornika wraz z doprowadzającym rurociągiem obliczony na kwotę około półtora miliona złotych, nie rokował nadziei szybkiej realizacji projektu, wobec czego chcąc złemu zaradzić, Zarząd M. Wodociągów i Kanalizacji wybrał rozwiązanie znacznie tańsze, jednak na razie w zupełności spełniające swe zadanie, a mianowicie zwiększenie ciśnienia wody w rurociągach doprowadzających przy pomocy urządzenia hydroforowego.

Zasada działania hydroforu polega na wytworzeniu sztucznego ciśnienia w zbiorniku wodno-powietrznym przez zgęszczone powie-

trze, które dzięki pracy pomp i automatyznemu urządzeniu utrzymuje się w ściśle określonych granicach.

Zasięg działania nowej stacji hydroforowej obejmuje przestrzeń ograniczoną ulicami Rękawką, Kolejową, Al. Pod Kopcem, Wapienną aż do rogatki swoszowickiej, dalej ul. Swoszowicką i Parkową.

Urządzenie stacji hydroforowej znajduje się w specjalnym budynku wzniesionym na terenie ogrodu przy kościele św. Józefa w Podgórzu.

Budynek stacji hydroforowej został wykonany przez M. Wodociągi i Kanalizację z betonu i cegły, wyposażony w odpowiednie pomieszczenia gospodarcze oraz urządzenia maszynowe dostarczone wyłącznie przez firmy krajowe.

Ogólny koszt budowy stacji hydroforowej wraz z całkowitym urządzeniem maszynowym, przebudową sieci i montażem, wyniósł kwotę 45.000 złotych.

Uruchomienie tej stacji nastąpiło onegdaj, obecnie woda dochodzi już do najwyższych położonych budynków na Krzemionkach.

Echa krwawej tragedii miłosnej na przedmieściu Krakowa

Dnia 1 września 1938 r. o godzinie 8-ej rano w mieszkaniu domu przy ul. Kobierzyńskiej l. 83 rozegrała się krwawa tragedia. W tym to właśnie czasie 26-letni czeladnik stolarski Czesław Molendowicz, przyszedłszy do mieszkania niejakich Kyncelów, strzelił 4-rotnie z pistoletu, celując do Anieli Kyncel, wskutek których to strzałów doznała ona 4-ch ran postrzałowych, tak, że do dziś dnia jeszcze dwie kule tkwią w jej ciele.

Równocześnie zaalarmowane zostało Pogotowie Ratunkowe, które po zabraniu Kyncelowej do szpitala, po raz drugi wezwane zostało na ul. Twardowskiego, gdzie na łące leżał z przestrzeloną piersią Molendowicz, który uniknął śmierci tylko dzięki temu, że kula przeszła w odległości zaledwie półtora cm. od serca.

Już pierwsze dochodzenia ustaliły, że tragedia rozegrała się na tle porachunków miłosnych, że między Molendowiczem a Kyncelową od trzech przeszło lat istniał stosunek miłosny i że Kyncelowa zgodziła się nawet na to, by z Molendowiczem razem zamieszkać, a kiedy ten wynajął w tym celu wspólne mieszkanie, odmówiła opuszczenia domu swojego męża i ta odmowa stała się bezpośrednim powodem krwawej tragedii.

Molendowicz i jego ofiara powrócili do zdrowia, a wczoraj odbyła się rozprawa sądowa, gdyż Molendowicz oskarżony został o usiłowane zabójstwo.

Na rozprawie oskarżony wśród łez opowiadał historię swego 3-letniego współżycia z Kyncelową, a z wyjaśnień udzielanych przez niego wynikało, że Kyncelową kochał on głęboką miłością i ulegał jej wielkiemu wpływowi.

Oskarżony podniósł, że dla tejże Kyncelowej poświęcał wszystkie swoje dochody, żył tylko

nią i dla niej, chociaż nie przeczył, że kilkakrotnie usiłował wyrwać się spod jej wpływu, a nawet raz uciekł do swych rodziców do Wadowic, gdzie jednak po 7 dniach przyjechała Kyncelowa i nakłoniła go do powrotu do Krakowa.

Odnosnie do samego czynu, to przedstawia go jako akt rozpacz, gdy w dniu tym zjawił się w mieszkaniu Kyncelowej pod nieobecność męża, który o 7-ej rano poszedł do pracy i zapytał ją, dlaczego odmawia zamieszkania z nim razem, skoro przecież w porozumieniu z nią mieszkanie to wynajął.

Kyncelowa zaczęła żartować z niego, co wprawiło go w taki stan zdenerwowania, że chwycił za rewolwer i mierząc w nogi, strzelił kilkakrotnie.

Oskarżony tłumaczył się, że nie miał zamiaru zabicia Kyncelowej, a tylko chciał ją „zszepścić”, a następnie sam się pozbawić życia.

To tłumaczenie oskarżonego zostało częściowo potwierdzone przez pokrzywdzoną, która, słuchana jako świadek, nie była w stanie zaprzeczyć wszystkim twierdzeniom oskarżonego.

Przesłuchani następni świadkowie zeznawali dla oskarżonego na ogół korzystnie, po czym sąd odczytał opinię lekarza biegłego prof. Wachholza, który przyjął, że oskarżony jest osobnikiem psychopatycznym i że w chwili popełnienia czynu działał w tak silnym rozstroju nerwowym, że zdolność jego rozpoznania znaczenia i skutków swego działania była w znacznym stopniu ograniczona.

Sąd, pod przewodnictwem s. o. dr. Partyki, po wywodach prokuratora dr. Rybakiewicza oraz obr. dr. Aschenbrennera i dr. Falleka uznał oskarżonego winnym zbrodni usiłowanego zabójstwa, ale popełnionej w stanie silnego wzruszenia, a uwzględniając okoliczności łagodzące, a przede wszystkim przyznaną przez biegłego kwalifikację z art. 18 k. k., wymierzył oskarżonemu karę jednego roku aresztu, do którego wliczył okres 7-miesięcznego aresztu śledczego, a resztę kary oskarżonemu warunkowo zawiesił.

Obława policyjna

W godzinach rannych i wieczornych przeprowadziły organa P. P. obławę na terenie miasta Krakowa, w czasie której zatrzymano 53 osób za różne przestępstwa. Zśród zatrzymanych kilka osób posiadało przy sobie narzędzia do włamań, które zakwestionowano.

Precz z troskami i smutkiem — Niech żyje śmiech i zabawa. Pod tym hasłem wyświetla od dz. 5 kinoteatr

„WANDA“

arcydowcipny i pełen humoru film

arcykomiczna komedia sensacyjna 2 godz. niecodziennej zabawy. W rol. gł.: **CONSTANCE BENNETT, BRIAN AHERNE**

W sobotę dnia 1-go kwietnia b. r. o godz. 3-ej popołudniu
W niedzielę dn. 2 kwietnia br. o godz. 10 i 12 przedpoł.

PORANKI FILMOWE z powyższego filmu ceny miejsc od 50 groszy

WESOŁO ZYJEMY

Jeżeli chcecie przeżyć kilka niezwykle wesołych chwil. Jeżeli chcecie zapomnieć o codziennych troskach, musicie oglądnąć ten niezwykle wesoły film

Sojusz wojskowy anglo-francuski

Zmiany w gabinecie brytyjskim?

Londyn 29. 3. (t) Sprawozdawca dyplomatyczny „Daily Mail“ pisze, że wizyta szefa sztabu generalnego lorda Gorta w Paryżu na czele brytyjskiej misji wojskowej ma wielkie znaczenie i jest wstępem do sojuszu wojskowego angielsko-francuskiego. Zdaniem korespondenta, w obecnym stadium Rosja sowiecka nie jest poszukiwana jako partner w nowotworzącej się konstelacji sojuszniczej.

Sprawozdawca „Daily Mail“ twierdzi, że nowy kurs polityki brytyjskiej, przewidujący dalej idące zobowiązania brytyjskie na kontynen-

cie aniżeli kiedykolwiek przedtem, wywołuje w Londynie pewne pogłoski o możliwości ustąpienia z gabinetu jednego lub dwóch ministrów, zwłaszcza wymieniane jest nazwisko ministra spraw wewnętrznych sir Samuela Hoare, który ma się nie zgadzać z zamierzoną obecnie przez premiera Chamberlaina polityką. Gabinet brytyjski rozważa obecnie nową koncepcję swej polityki zagranicznej, a mianowicie, że niezbędnym dla Wielkiej Brytanii rozwinięcie aktywnego sprzeciwu przeciwko wszelkiej agresji.

jennego, niezbędnego dla utrzymania powiększonych w ten sposób sił wojskowych. Wszakże te plany są obecnie wypracowywane i dalsze informacje będą w swoim czasie Izbie udzielone, gdy zostaną wniesione stosowne ustawy, wymagające finansowania tych zarządzeń. Należy oczywiście zdać sobie sprawę z tego, że wymagane będą daleko większe, niż dotychczas wysiłki, aby uświadomić społeczeństwo o potrzebie uzyskania odpowiedniej ilości rekrutów dla wojsk terytorialnych możliwie w najkrótszym czasie.

Zastępca przewodcy opozycji poseł Greenwood z Labour Party oświadczył, że aczkolwiek boleje nad okolicznościami, które doprowadziły do wydania powyższych zarządzeń, pragnie jednak w imieniu Labour Party powitać z zadowoleniem oświadczenie premiera, dowodzące, że rząd zamierza utrzymać w mocy system ochotniczy.

Posel Sinclair w imieniu opozycji liberalnej, zwracając uwagę na okoliczność sprostania zadaniu zaopatrzenia nowej armii terytorialnej, wysunął ponownie sprawę specjalnego ministerstwa zaopatrzenia. Posel Sinclair oświadczył, że opozycja liberalna zdaje sobie całkowicie sprawę z ważności podjętych przez rząd kroków i niewątpliwie udzieli rządowi wszelkiej pomocy. (Zob. str. 1).

Szczegóły oświadczenia Chamberlaina w Izbie Gmin

Londyn, 29. 3. (t). Premier Chamberlain złożył dziś na popołudniowym posiedzeniu Izby Gmin następujące oświadczenie:

„Izba przypomni sobie, że w moim niedawnym przemówieniu zapowiedziałem ponowne rozpatrzenie wszystkich elementów naszego życia narodowego, w tym również naszego programu obrony narodowej. Przeprowadzając te badania, rząd brytyjski zdał sobie sprawę z konieczności spopularyzowania w szerszym jeszcze, niż dotychczas zakresie służby ochotniczej w całym kraju.

Rząd uważa zwłaszcza, że nie może pozwolić na to, aby odrzucać rekrutów, zgłaszających się do armii terytorialnej dlatego tylko, że stan liczebny tej armii osiągnął już przewidziany poziom. Rząd przeto rozważył sytuację i doszedł do następujących konkluzji:

1) Armia terytorialna, która obecnie na stopie pokojowej liczy 130 tys. ludzi, zostaje po dodaniu do niej ok. 40 tys. ludzi natychmiast postawiona na stopie wojennej. 2) Armia terytorialna w ten sposób doprowadzona do normy 170 tys., zostaje przekształcona na stopę wojenną, t. zn. podwojona i liczebność jej wynosić będzie 340 tys. ludzi.

Podjmując tę decyzję rząd, tym samym wyraża przekonanie, że W. Brytania bynajmniej jeszcze nie wyczerpała wszystkich swoich możliwości zawartych w służbie ochotniczej. Rząd uważa, że możliwości służby ochotniczej mogą pokryć wszystkie chwilowe potrzeby. Decyzje te pociągną za sobą wiele zarządzeń celem umożliwienia niezbędnego powiększenia pomieszczeń, liczby kompetentnych instruktorów, wyposażenia i rezerw, a także potencjału wo-

Obowiązek służby wojskowej w Australii

Canberra, 29. 3. (R) Premier Lyons oświadczył w wywiadzie prasowym, iż rząd australijski postanowił wprowadzić obowiązek służby wojskowej, obalając poprzednią uchwałę, wypowiedającą się za zacięciem ochotniczym.

Włosi tęsknią do pokoju

Rzym 29. 3. PAT. Wiadomość o zajęciu Madrytu przez hiszpańskie wojska narodowe, którym owarzyszą legionści włoscy wywołała w całym Włoszech bardzo silne odruchy entuzjizmu. Społeczeństwo mimo, że od dawna oswoiło się ze zwycięstwem sprawy narodowej i uważało je za przesądzone po upadku Barcelony i frontu katalońskiego nie tak dziś swej radości, ponieważ w zdobyciu Madrytu widzi poważne wzmocnienie prestiżu politycznego Włoch w rejonie Morza Śródziemnego oraz

zapowiedź rychłego p o w r o t u do ojczyzny oddziałów legionistów, których walki śledzone były we Włoszech z najwyższym napięciem uwagi. Zdobycie Madrytu uważane jest ponadto jako doniosłe wydarzenie polityczne mogące przyspieszyć

nastanie długiego okresu pokoju, o którym mówił w swym ostatnim przemówieniu Mussolini. Manifestacje uliczne, które odbyły się wczoraj w Rzymie pod wieczór potworzyły się dziś rano.

Japonia zachowuje neutralność

Zabieg o poprawę stosunków z wielkimi demokracjami

Tokio, 29. 3. (R) Premier Hiranuma oświadczył dziś na konferencji prasowej, że Japonia nie przyłączyła się do bloku państw demokratycznych, ani też do państw autorytatywnych. Na temat rozwoju paktu antykominternowskiego w obecnej chwili niema nic do powiedzenia. Premier stwierdził dalej, że nie należy liczyć obecnie na jakiegokolwiek oświadczenie rządowe. Naprawa stosunków Japonii ze St. Zjednoczonymi, z Anglią i Francją stanowi problem b. trudny, jednak problem m u s i być wreszcie rozwiązany. Dotąd nie poczyniono jeszcze konkretnych posunięć w tym kierunku. Linia polityczna wytyczona przez rząd ks. Konoye będzie nadal utrzymana.

Mówiąc o sprawach chińskich, Hiranuma oświadczył, iż termin utworzenia centralnego

rządu w Chinach nie może być określony, gdyż rządy prowincjonalne w Nankinie i Pekinie jeszcze nie są dostatecznie silne. Na zakończenie swych wywodów premier zapowiedział rekonstrukcję gabinetu, która polegałaby na wejściu do rządu ks. Konoye w charakterze ministra bez teki.

* * *

Tokio, 29. 3. (R) Przedstawiciel ministerstwa spraw zagr. na zapytanie jednego z korespondentów zagranicznych w sprawie projektowanego rzekomo zawarcia sojuszu wojskowego pomiędzy Japonią, Niemcami i Włochami oświadczył, iż rząd zdecydowany jest wzmocnić pakt antykominternowski, lecz decyzja, w jakiej formie ma on być wzmocniony, jeszcze nie zapadła. Przedstawiciel japońskiego

Hendla Klagsbald   Jakób Klagsbald
Trzebnia   Nowy Sącz
zaręczeni w marcu 1939 r.
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

15 tys. zł na F. O. N.

Sosnowiec, 29. 3. Rada miejska m. Sosnowca na dzisiejszym posiedzeniu przed przystąpieniem do porządku dziennego uchwalila rezolucję, wyrażającą gotowość do największych ofiar mienia i krwi w obronie granic Rzeczypospolitej. Rada rezolucji tej wysłuchała stojąc i przyjęła ją hucznymi oklaskami. Równocześnie uchwalono przeznaczyć na FON. 15.000 zł z budżetu miasta.

Budżet śląska uchwalony

Katowice, 29. 3. PAT. Sejm śląski zakończył rozprawę budżetową, uchwalając preliminarz budżetowy na r. 1939-40 w drugim i trzecim czytaniu. Budżet ten po stronie dochodów i rozchodów wynosi 102.484 tys. zł.

Odebrany debet

Warszawa 29. 3. PAT. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych odebrało debet komunikacyjny i zakazało rozpowszechniania na obszarze państwa następujących druków: „Świat i Polska“, wydawanego w języku polskim w Paryżu, „Frou-Frou“ wydawanego w języku francuskim w Paryżu, „Biuletyn Sojuszu Ukraińskich Organizacji u Francji“ wydawanego w języku ukraińskim i francuskim w Paryżu, czasopisma „Nastup“ wydawanego w języku ukraińskim w Huszt.

ministerstwa spraw zagr. oświadczył, że obecnie nie jest w stanie powiedzieć, czy wzmocnienie to nastąpi w formie sojuszu czy też nie.

DZIS w kinie „UCIECHA“ wielki film egzotyczny, którego pełna napięcia akcja toczy się

Dzibuti **TAJEMNICA MORZA CZERWONEGO**

Somali
w gł. roli — jako szeik Said-Ali — tytan ekranu francuskiego HARRY BAUR — oraz Raymond Segard, Fela Tihai, Slim Driga — i tysiące statystów. — Scenariusz według sławnej powieści podróżniczej MONFREIDA.

Wrażenie ofensywy antypolskiej w Londynie

Londyn, 29. 3. (j). Nagła ofensywa antypolska Berlina wywolała w politycznych kołach Londynu wielkie wrażenie. Pisma, ogłaszające artykuł „Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz“ doszukują się w nim wyraźnych gróźb pod adresem Polski. Wedle poglądu kół londyńskich, fakt, że kampanię antypolską zainicjowana została w przeddzień wizyty angielskiej min. Becka świadczy o zamiarach Rzeszy. Komunikaty o „napaściach“ na Niemców w Polsce, ogłoszone przez pisma niemieckie i niemieckie radio, nie znajdują tutaj wiary. „Times“ stwierdza, że doniesienia niemieckie nie są niczym innym jak tylko niemieckimi pobożnymi życzeniami. Warszawski korespondent „Times“ przypomina, że w podobny sposób prasa niemiecka przygotowywała atak na Czechosłowację. Nie ma mowy o żadnych „napadach“ na Niemców w Polsce. O-

gólne niezadowolenie z polityki niemieckiej nie przybrało nigdzie form aktywnych — stwierdza w końcu korespondent „Times“.

Doniosłe posiedzenie gabinetu brytyjskiego

Londyn, 29. 3. (j). Na dzisiejszym posiedzeniu brytyjskiej rady ministrów pod przewodnictwem Chamberlaina omówiono ogólną sytuację europejską oraz złożono sprawozdanie z rokowań, prowadzonych przez rząd brytyjski z rządami Rosji sowieckiej, Francji i Polski. Dzisiejszemu posiedzeniu brytyjskiej rady ministrów przypisywane jest doniosłe znaczenie, ponieważ na posiedzeniu tym miały zapaść decyzje co do stanowiska rządu brytyjskiego w obecnej sytuacji i ponad to poświęcone było ważnym zagadnieniom wojskowym.

Wojska gen. Franco zajęły Walencję

Burgos, 29. 3. (R). Radiostacja w Walencji oznajmiła, iż miasto poddało się wojskom gen. Franco.

Madryt, 29. 3. (R) W ostatniej chwili przed poddaniem Madrytu gen. Miaja wraz z całą swą radą przyboczną wyjechał z miasta. Według krążących tu wiadomości, gen. Miaja zamierza przez Kartagonę dostać się do francuskiego Marokka.

Burgos, 29. 3. (R) Wojska gen. Franco wkroczyły do Walencji o godz. 17-ej.

Burgos, 29. 3. (R) Albacete, ostatnia stolica prowincji, która jeszcze nie przystąpiła do ruchu narodowego, ogłosiła przez radio, że staje po stronie gen. Franco. Radio w Kartagenie

oznajmiło również, że ludność tego miasta przyłącza się do ruchu narodowosocjalistycznego.

Madryt, 29. 3. PAT. W tutejszych kołach politycznych krążą wiadomości o aresztowaniu członków rady obrony Madrytu m. in. Besteiro i pułk. Prada. Ze znalezionych dokumentów wynika, że w ciągu ostatniego tygodnia uciekło z Madrytu ponad 3.000 członków milicji i oficerów, którzy usiłowali przedostać się do Walencji.

Jak się okazuje, wszystkie samochody ciężarowe, którymi uciekinierzy wyjechali z Madrytu, utknęły w pobliżu Guadalajara wobec braku benzyny.

ZE SPORTU

Mistrzostwa narciarskie klubów Makkabi w konkurencjach zjazdowych

Onegdaj odbyły się w Zakopanem mistrzostwa klubów Makkabi w konkurencjach zjazdowych. Zawody te zorganizował Z. K. S. Makkabi — Zakopane, który pod sprężystym kierownictwem p. Mangla przeprowadził je sprawnie pod każdym względem. Trasa biegu zjazdowego prowadziła z pod obserwatorium na Kasprowym Wierchu w kierunku trasy FIS I. a w kolcie Goryczkowej skręcała do trasy FIS II i prowadziła do mety na Dolnych Kalatówkach. Trasa pięknie i przejrzyście wyznaczona wymagała od zawodników specjalnie w dolnych partiach pełnego wysiłku. Trasę slalomu wyznaczono w Suchym Złebie na Kalatówkach, którą to trasę zawodnicy przejeżdżali dwa razy. Trasa zjazdowa juniorów przebiegała identycznie z trasą seniorów, jednak start znajdował się dużo poniżej a trasę slalomu zjeżdżali juniorzy jeden raz.

Zawody otworzył prezes p. Mangel, poczem po powitaniu przez przedstawiciela Egzekutywy i kapitana narciarstwa inż. Abelesa i prezesa okręgu krakowskiego p. M. Schneidra odbyło się losowanie i odprawa zawodników.

Wyniki techniczne: Seniorzy. I. Bieg zjazdowy: 1) Ehrlich N. 4.42 (Makkabi — Kraków), 2) Folkman S. 4.51 (Zakopane), 3) Oberländer 4.54 (Zakopane), 4) Blau L. (Zakopane), 5) Warenhaupt (Zakopane), 6) Weiss E. (Zakopane), 7) Lampel I. (Zakopane), 8) Rosner L. (Kraków), 9) Feinstatt (Bielsko), 10) Scherman J. (Zakopane), 11) Weiss L. (Kraków), 12) Blau M. (Zako-

pane).

II. Slalom: 1) Blau L. 2.58 (Makkabi — Zakopane), 2) Folkman S. 3.04,2 (Zakopane), 3) Ehrlich M. 3.07 (Kraków), 4) Oberländer (Zakopane), 5) Weiss E. (Zakopane), 6) Blau M. (Zakopane), 7) Weiss L. (Kraków).

III. Bieg zjazdowy złożony: 1) Ehrlich M. 4.69 (Makkabi — Kraków — mistrz związku Makkabi), 2) Folkman S. 4.75 (Zakopane), 3) Blau L. 4.86 (Zakopane), Oberländer (Zakopane), 5) Weiss E. (Zakopane), 6) Blau M. (Zakopane), 7) Weiss L. (Kraków).

Wyniki techniczne juniorów: I. zjazdowy: 1) Eberstark I. 3.36,4 (Makkabi — Zakopane), 2) Stotter B. 3.40 (Nowy Targ), 3) Buchfährer 3.48,6 (Zakopane), 4) Steuer K. (Bielsko), 5) Weiss H. (Zakopane).

II. Slalom: 1) Faber W. 1.49,8 (Makkabi — Zakopane), 2) Stotter B. 1.54,2 (Nowy Targ), 3) Einhorn H. 1.55,2 (Zakopane), 4) Steuer K. (Bielsko), 5) Eberstark (Zakopane).

Bieg zjazdowy złożony: 1) Stotter B. 3.57 (Makkabi — Nowy Targ — mistrz Związku Makkabi), 2) Steuer K. 4.01 (Bielsko), 3) Einhorn H. 4.29 (Zakopane), 4) Eberstark, 5) Faber W.

W zawodach wzięli udział zawodnicy ze Zakopanego, Krakowa, Rabki, Bielska i Nowego Targu. Funkcje sędziowskie pełnili m. in.: pp. Piwok, Mangel, Machauf, Feiler.

Na zakończenie zawodów odbyło się uroczyste ogłoszenie wyników i rozdanie nagród. W tym

Spółeczeństwo żydowskie na rzecz pożyczki lotniczej

Warszawa, 29. 3. (A). W sali gminy żydowskiej w Warszawie odbyła się dziś wielka narada przedstawicieli żydowskich kół finansowych, przemysłowych, kupieckich i sfer działaczy społecznych, poświęcona koordynacji udziału społeczeństwa żydowskiego w subskrypcji pożyczki na cele obrony przeciwlotniczej. Na posiedzeniu tym został wybrany komitet organizacyjny, który nawiąże kontakt ze wszystkimi żydowskimi związkami, instytucjami społecznymi i gospodarczymi celem nadania akcji jednolitego charakteru. Poza tym wybrano specjalną komisję propagandową, która będzie prowadziła akcję uświadamiającą wśród społeczeństwa żydowskiego. W naradzie tej wzięli udział przewodniczący wszystkich największych żydowskich organizacji gospodarczych w Warszawie.

Równocześnie odbyło się posiedzenie rabnatu warszawskiego poświęcone tej samej sprawie. Na posiedzeniu byli obecni wszyscy bez wyjątku rabini warszawscy, którzy postanowili jednomyślnie zwrócić się z apelem do społeczeństwa żydowskiego o jak najbardziej wydatny udział w subskrypcji nowo rozpisanej pożyczki.

Niewyjaśniona sytuacja na ratuszu stołecznym

Warszawa, 29. 3. (A). Wobec niewyjaśnionej sytuacji, jaka wytworzyła się po wczorajszym posiedzeniu Rady Miejskiej, na którym — jak już donosiliśmy — nie doszło do wyboru prezydenta, w kołach dobrze poinformowanych przypuszczają, że po 10 dniach zostanie zwołane drugie posiedzenie Rady Miejskiej, i ponownie zostanie próba dokonania wyboru prezydenta. Przedstawione zostaną dotychczasowe dwie kandydatury z ramienia O. Z. N. prez. Starzyńskiego i p. Arciszewskiego z P. P. S. Przypuszczają, że w ciągu 2 tygodni uda się uzgodnić stanowisko klubu OZN z oenerowcami i endekami, i wtedy prezydent Starzyński uzyska wymaganą większość, o ile to jednak nie nastąpi, będzie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w myśl ustawy mogło albo rozwiązać Radę Miejską, albo też nominować tymczasowego prezydenta i obecny zarząd miejski.

Wręczenie nagrody laureatowi prof. Wiechowiczowi

Warszawa, 29. 3. PAT. Dnia 29 bm. o godz. 11 p. minister WR. i O. P. wręczył tegorocznemu laureatowi nagrody muzycznej prof. Stanisławowi Wiechowiczowi nagrodę, składając mu jednocześnie serdeczne wyrazy uznania z powodu dotychczasowych sukcesów i osiągnięć w tak różnorodnych dziedzinach działalności muzycznej oraz serdeczne życzenia jak najpomyślniejszego rozwoju jego przyszłej pracy twórczej nad pomnażaniem dorobku polskiej kultury muzycznej.

Na przemówienie pana ministra odpowiedział w krótkich słowach prof. Wiechowicz, oświadczając, że w chwili, wymagającej skupienia wszystkich sił duchowych narodu muzycy polscy staną wszyscy do pracy oraz deklarując złożenie 500 złotych na cele obrony lotniczej.

Drzewo polskie do Palestyny

Warszawa, 29. 3. (A). W ostatnich dniach została dokonana większa transakcja, w myśl której wywiezie się z Polski do Palestyny drzewo wartości pół miliona zł. Agencja AFI dowiaduje się w związku z tym, że transakcja ta zainicjowała zwiększenie eksportu towarów z Polski na rynek palestyński, umożliwiając częściowo realizację projektu zwiększenia emigracji z Polski do Palestyny.

Min. Hudson w Helsinkach

Londyn, 29. 3. (j). Min. Hudson przybył do Helsinek, gdzie prowadzić będzie rokowania w sprawie wzmocnienia wymiany towarowej między Anglią a Finlandią.

sezonie rozegrano po raz pierwszy memoriał bł. p. dr. Ottona Wachsa, który w zeszłym roku zmarł tragicznie jako ofiara lawiny w Suchym Złebie. Nagrodę tę wręczył imieniem komitetu uczczenia pamięci zmarłego adv. Salpeter zdobywcy Ehrlichowi M. — Makkabi, Kraków. Nagrodę dla najlepszego zawodnika ze Zakopanego zdobył Folkman.

DUMNA ODPOWIEDŹ DALADIERA:

W obronie wolności i godności Francja przyjmie wyzwanie!

Paryż, 29. 3. (t) Z napięciem oczekiwane przemówienie premiera Daladiera, wygłoszone przez radio paryskie wieczorem i transmitowane na wszystkie stacje francuskie, było przemówieniem ujmującym stanowisko Francji w formułach ogólnych. Premier Daladier zaczął od powołania się na to, że dziś obywatele wszystkich krajów na świecie muszą stawić sobie pytanie, czy

kraj ich nie jest zagrożony

i czy sąsiedzi ich są pewni. Niepewność ta zmusza rządy do podejmowania zarządzeń bezpieczeństwa tym bardziej, że traktaty podpisywane dziś, przestają być już niemal nazajutrz gwarancją dla jednych, a przeszkodą dla drugich. Przez pewnego rodzaju feralność, przy niepokoju, wyrastającym z innych niepokołów, przy zbrojeniach, wywołujących dalsze zbrojenia, nieraz już dochodziło do wybuchu wojny. W obliczu tej sytuacji niepewności — oświadczył premier — chcę powiedzieć wszystkim słuchaczom Francji i zagranicą

czego Francja pragnie, jaką jest siła i jaką jest jej decyzja.

Na te trzy pytania premier Daladier odpowiada następującymi formułami:
Czego chce Francja?

Pokoju, godnego ludzi wolnych.

Jaką jest siła Francji? Siła jej jest w jej jedności materialnej i moralnej, zrealizowanej raz jeszcze w obliczu niebezpieczeństwa.

Jaką jest decyzja Francji? Decyzja Francji jest decyzją

obrony swych ideałów i swoich praw.

Dalsza część przemówienia premiera dzieli się na trzy części. Pierwsza poświęcona była obrazowaniu siły francuskiej. Premier z naciskiem podkreślił, że jedność wewnętrzna Francji

nie była nigdy tak głęboka, ani tak pełna, jak w chwili obecnej.

Francja ma nadzieję, że pokój zostanie ocalony, ponieważ Francja nienawidzi wojny. Gdyby jednak wojna została jej narzucona, albo gdyby miała do wyboru pomiędzy

wojną a upadkiem lub hańbą,

to wtedy Francja powstałaby jednym odruchem dla obrony wolności. Francja — oświadczył premier — jest w stanie obronić wolność. Zaalarmowani przez niepokój, panujący w Europie i na świecie, Francuzi zrozumieli, że dla bezpieczeństwa swego bytu muszą dokonać wielkiego wysiłku. Produkcja francuska wzrasta, praca się wzmogła, zdrowe i silne kierownictwo finansów publicznych czyni walutę francuską jedną z najsolidniejszych na świecie. Francja zrozumiała, że na zmaganie się z niebezpieczeństwem musi odpowiedzieć przez wzmocnienie swej siły. W tym celu zażądałem — oświadczył premier — od parlamentu pełnomocnictw, wychodząc z założenia, że obecny okres wymaga czynów, a nie słów. Gdybyśmy pozostali biernymi, a rząd nie umiał wziąć na siebie odpowiedzialności, to wszystkie oświadczenia, dotyczące praw Francji i ich obrony, stałyby się szybko niczym więcej, jak tylko pustą retoryką. Lecz dzisiaj

siła Francji jest większa niż była kiedykolwiek.

Premier w tym miejscu jeszcze raz powrócił do obrazowania poszczególnych elementów siły Francji, wymieniając na pierwszym miejscu armię, której dowódcy i żołnierze, należycie wyszkoleni i wykształceni, tworzą jednolity blok, Francja — mówił premier dalej — znajduje oparcie w swej ziemi bogatej i żyznej oraz w koloniach, które od dawna, a szczególnie ostatnio, dały świadectwo swemu przywiązaniu

do metropolii. Wreszcie siłą Francji są przyjaźnie Francji, przyjaźnie poświęcone traktatami i te, które spontanicznie stawiają narody wolne przy boku narodów uciśnionych. W tym miejscu premier wystąpił

z ostrą krytyką systemów totalnych i przeciwstawiając się tym koncepcjom, oświad

Ani piędzi ziemi!

Przechodząc do sprawy stosunków francusko-włoskich, premier podkreślił, że chce mówić z całą otwartością i szczerością, po czym przedstawił na podstawie dokumentów całości kształt tego zagadnienia. Daladier podkreślił z naciskiem, że nota włoska z dn. 17 grudnia nie sprecyzowała bynajmniej postulatów włoskich i wystąpił w zdecydowanej formie przeciwko argumentowi włoskiemu, iż zdobycie Abisynii i stworzenie imperium włoskiego nadało Włochom nowe prawa. Tego argumentu nie możemy zaakceptować, oświadczył premier. Cóż on bowiem oznacza? Oznacza on, że każda nowa zdobycz, czy każda nowa koncesja otwierałaby drogę do nowych żądań. W ten sposób rewindykacje, które mogłyby nam być przedstawione, byłyby w praktyce nieskończone, ponieważ każda z nich, zaspokojona, przynosiłaby za sobą podstawę do nowych rewindykacji. Zresztą, oświadczył premier, żadna z tych rewindykacji nie została sformułowana w nocie z dnia 17 grudnia. Czyż można twierdzić, że te rewindykacje były nam przedłożone przez artykuły prasowe, albo przez uliczne okrzyki? — zapytał premier. Francja w stosunku do tego rodzaju rewindykacji zajęła stanowisko natychmiastowe publicznie. „Powiedziałem i podtrzymuję — mówił premier — że

nie ustąpimy ani piędzi naszej ziemi, ani jednego z naszych praw.

Francja, podpisawszy układy z r. 1935, pozostaje wierna swoim zobowiązaniom i gotowa jest wykonać je całkowicie i lojalnie. W duchu i w zakresie tych układów, na podstawach, które sprecyzowałem i przypomniałem, Francja nie odmawia bynajmniej zbadania propozycji gdyby zostały jej poczynione.

Stosunek do Niemiec

Przechodząc do zagadnienia stosunku z Niemcami, premier oświadczył, że w stosunku do drugiego wielkiego narodu sąsiedzkiego, z którym miała już tyle konfliktów, Francja nie przestała okazywać dobrej swej woli. Podpisaliśmy układy monachijskie, mówił premier, i w kilka miesięcy później deklarację francusko-niemiecką. Jeżeli przed kilku zaledwie dniami ożywił duchem tej deklaracji, wysłaliśmy komisję do Berlina, by rokować o układ gospodarczy, który jest niezbędną podstawą dla wytworzenia trwałej współpracy, lecz

podbój Czechosłowacji i zajęcie Pragi przez wojska niemieckie zadały naj-

czył, że Francja inaczej pojmuje swoje zadania w służbie ojczyzny i ludzkości. Francja nie zaakceptuje nigdy tego, aby

stosunki między narodami były regulowane przez siłę.

Dla Francuzów stosunki te powinny regulować sprawiedliwość i prawo.

cięższy cios tym cierpliwym wysiłkom.

Lata całe mówiono nam o prawie narodów do samostanowienia o sobie. Potem mówiono nam o naturalnych aspiracjach, dziś mówi się nam o przestrzeni niezbędnej do życia, która nie jest przecież niczym innym, jak tylko ustawicznym realizowaniem woli zdobywczej. Jakże w tych warunkach Europa może nie być zaalarmowana. Nie ma bowiem w istocie ani jednego człowieka, któryby nie wiedział, że w chwili obecnej

wojna byłaby katastrofą dla wszystkich narodów.

Zaden kraj nie uniknąłby zniszczenia. Nie chcemy tego — przeciwnie — chcemy pomóc Europie do ocalenia się. W imieniu swego kraju — oświadczył premier —

zapraszam do ufnej współpracy wszystkie mocarstwa, które myślą tak jak my.

Wszystkie mocarstwa, które tak jak my, gotowe są do wytrwania na drodze pokoju, ale które jednym odruchem powstałyby solidarnie w obliczu agresji Niem, że te słowa, które sprecyzują stanowisko Francji, znajdą szerokie echo wśród narodów zaprzyjaźnionych poprzez Europę, poprzez kanał La Manche i poprzez Atlantyk. Jeżeli współpraca francusko-brytyjska jest dzisiaj tak całkowita, to dlatego, że co do tych wszystkich problemów Francja i W. Brytania myślą jednakowo. Zdążają one

do tych samych celów tymi samymi środkami.

Mogę więc mieć nadzieję — oświadczył premier — że wszyscy ludzie rozsądni, a są tacy we wszystkich krajach, usłyszają tę mowę rozsądku, zapamiętają, że pozbawiona jest ona gróźb, że nie pragnie upokarzać nikogo. Znajdą w niej świadectwo, że Francja oddaje wszystkie swoje nietknięte i płomienne siły na służbę pokoju.

Paryż, 29. 3. (t). W kołach parlamentarnych francuskich spodziewają się, że po dzisiejszym przemówieniu premiera Daladiera, rząd francuski ogłosi we czwartek tekst noty, wymienionej pomiędzy rządem włoskim i rządem francuskim w grudniu r. ub. z okazji wypowiedzenia przez Włochy traktatu Mussolini—Laval.

Rzym 29. 3. PAT. W kołach tutejszych uważają za rzecz możliwą, że Mussolini podczas swego pobytu w Kalabrii wygłosi mowę, która zawierać będzie odpowiedź na dzisiejsze przemówienie premiera Daladiera.

Wizyta min. Becka w Londynie

Londyn, 29. 3. PAT. Program wizyty ministra spraw zagr. J. Becka w Londynie ustalony został, jak następuje:

Pobyt ministra potrwa 3 dni: wtorek 4 kwietnia, środa 5 i czwartek 6 kwietnia. Pierwszego dnia we wtorek rano minister Beck uda się do Foreign Office na konferencję z lordem Halifaxem, który następnie podejmować go będzie śniadaniem nieoficjalnym w swoim domu prywatnym. Po południu minister Beck odwiedzi w Izbie Gmin premiera Chamberlaina, z którym odbędzie wyczerpującą rozmowę. We wtorek wieczorem minister Beck będzie gościem

na oficjalnym bankiecie rządowym, wydanym na jego cześć w salonach Foreign Office przez lorda Halifaxa z udziałem członków rządu brytyjskiego.

W środę przed południem odbędą się dalsze oficjalne rozmowy ministra Becka, w południe zaś minister Beck uda się do Windsoru na audiencję do króla Jerzego, po czym zaszczycony będzie przez parę królewską śniadaniem na jego cześć w pałacu windsorskim.

W czwartek minister Beck udaje się na zaproszenie rządu brytyjskiego do Portsmouth, gdzie jako gość admiralicji zwiedzać będzie brytyjską flotę wojenną i podejmowany będzie śniadaniem przez dowódcę floty.

Kronika krakowska

Akcja Zarządu Gminy wyznaniowej żydowskiej w Krakowie na rzecz Pożyczki Lotniczej

Tymczasowy Zarząd Gminy wyznaniowej żydowskiej w Krakowie oraz Rabinat Krakowski postanowiły na posiedzeniu odbytym w dniu 29 marca poprzeć w całej pełni akcję na rzecz Pożyczki Lotniczej wśród społeczeństwa żydowskiego w Krakowie i w tym celu uchwalono wydanie do ludności żydowskiej Krakowa następującej odezwy:

Zarząd i Rabinat prastarej gminy żydowskiej, pomne szczytnych tradycji żydostwa krakowskiego w ofiarnej pracy dla Polski na przestrzeni wieków wzywa całe społeczeństwo żydowskie do jaknajwydatniejszego udziału w subskrybowaniu pożyczki na cele dozbrojenia lotnictwa.

Tylko silna i dobrze wyposażona armia jest gwarancją potęgi Państwa pokoju i nienaruszalności granic. Wyrażamy głębokie przekonanie, że w wysiłku ofiarności na ten wielki cel, żydostwo spełni w całej pełni swój obowiązek wobec Państwa.

Równocześnie Zarząd Gminy żydowskiej uchwa- lił subskrybować z własnych funduszy Pożyczkę Lotniczą w wysokości 10.000 zł.

Przyjazd nowego wicewojewody

Wczoraj przybył do Krakowa nowomianowany wicewojewoda krakowski dr. Władysław Długocki, który objął urządowanie.

Nowy Zarząd Keren Hajesod

Onegdaj odbyło się Walne Zgromadzenie członków stowarzyszenia Keren Hajesod, na którym dokonano wyboru Centrali Keren Hajesod, w skład której wchodzi: Dr Markus Spiegel, jako przewodniczący, członkowie: Aleksandrowicz Zigmunt, Dr Katz Menasse, Rachela Mahlerowa, Dr Markus, Dr Spiro, Dr Arnhold, dyr. Abeles Alojzy, Dr Jan Geldwerth, Dr Silberstein Henryk i Dr Dawid Süsskind.

Zgon śp. prof. Stan. Gołąba

Wczoraj rano zmarł w Krakowie po krótkiej a ciężkiej chorobie śp. prof. dr Stanisław Gołęb. Zmarły, który liczył 61 lat, był od roku 1919 profesorem prawa cywilnego na Uniwersytecie Jagiellońskim. Zmarły pracował w Komisji Kodyfikacyjnej, gdzie był sekretarzem sekcji prawa cywilnego. W roku 1934 prof. dr Gołęb obrany został dziekanem wydziału praw U. J.

Odczyt red. Pruszyńskiego o Czechosłowacji

Red. Ksawery Pruszyński wygłosi odczyt p. t. „Co widziałem w Czechosłowacji” w niedzielę dnia 2 kwietnia o godz. 12 w południe w sali Kopernika (62) Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Cena biletów wstępu 1 zł., akademicki 50 gr. Dochód w części przeznaczony na F. O. N. Bilety w przedsprzedaży, do nabycia w sekretariacie Polskiego Akademickiego Związku Zbliżenia Międzynarodowego „Liga” ul. Pijarska 9., I. p. w godzinach od 16—21, w firmie Jan Wilczyński, Rynek Główny 34 Linia C-D i w firmie Jan Nowak, Florjanska 14.

Odszczerzenie Krakowa

Prezydium m. Krakowa zarządziło przeprowadzenie na terenie miasta Krakowa akcji tępienia szczerów i myszy przez wyłożenie trucizny w dniu 20 kwietnia 1939 r. Akcją tą muszą być objęte wszystkie realności bez względu na to, czy szczerzy się tam pojawiły, czy nie.

Do odszczerzenia należy użyć trutki „Arviko S” skoncentr. — pod banderolą białą Nr. rej. 93-P. wyrobu fabryki „Azot” S. A. w Jaworznie, którą należy nabyć wraz z pouczeniem o „sposobie użycia” za pokwitowaniem, w biurach Miejskich Urzędów Obwodowych.

Przy stosowaniu trutki należy zachować ostrożność z uwagi na to, że trutka jest niebezpieczną dla zdrowia i życia zarówno ludzi jak i zwierząt.

Nadto w związku z powyższą akcją należy: 1) przed wyłożeniem trutki oczyścić i uporządkować piwnice, podwórza, popielniki, strychy etc. dla pozabawienia szczerów żyrowiska, 2) wyłożyć trutkę o zmierzchu 20 kwietnia 1939 r. w miejscach, gdzie szczerzy przebywają, a szczególnie około śmietników, w komórkach, w piwnicach, w składach, na podwórzu, w usłupach, w ogrodzie, korytarzach itp., 3) trutkę rozłożoną pozostawić przez 3 dni, spożytą zastąpić świeżą, 4) zwierzęta do-

mowe, drób etc. trzymać po wyłożeniu trutki przez trzy dni w zamknięciu, 5) padłe szczerzy wrzucać do skrzynek na popiół.

Obowiązek przeprowadzenia akcji ciąży na właścicielach wzgl. na administratorach realności oraz prowadzących jakiegokolwiek zakłady przemysłowe, sklepy spożywcze itp., którzy osiągnięte wyniki powinni podać pisemnie do wiadomości wydelegowanym funkcjonariuszom kontrolnym.

Ponieważ wyniki akcji zależą w dużej mierze od jej powszechności, akcja ta jest obowiązkową. Niestosujący się do niniejszego zarządzenia ulegną karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 zł. lub jednej z tych kar.

Kontrolę nad zastosowaniem się do niniejszego zarządzenia wykonywać będą Miejskie Urzędy Obwodowe.

Tragiczna śmierć robotnika

Wczoraj rano na ul. Wiczyńskiej w Krakowie przejechany został 38-letni Józef Prochownik, robotnik z Czyżyn, udający się do pracy w Krakowie. Poniósł on śmierć na miejscu.

Dyżury aptek

Dziś mają dyżur nocny apteki: Rynek Gł. 45, Łobzowska 8, Kościuszki 18, Dietla 36, Grzegorzewska 9, Rynek Podg. 9, Mogilska 16.

NOWY UTWÓR PALESTRA PRZEZ RADIO

Dzisiejszy program radiowy zainteresuje nape- wno melomanów, przyniesie bowiem kilka cieka- wych i różnorodnych koncertów. Najważ- niejszy z nich koncert muzyki polskiej o go- dzinie 23.05 zapowiada ulwory dwóch kompozy- torów współczesnych: pieśni Jerzego Lefeldta i suitę na orkiestrę Romana Palestra. Suita Palestra pochodzi z roku 1938, należy więc do najnow- szych dzieł tego kompozytora. Melomani, którzy z zainteresowaniem śledzą rozwój twórczości Pa- lestra, bez wątpienia chętnie zapoznają się z utworem, który wykonany będzie w Polskim Ra- dio po raz pierwszy. Zupełnym kontrastem obu utworów współczesnych będzie pierwszy numer koncertu, a mianowicie uwertura Kurpińskiego do opery „Dwie chatki”, jako wykonawców zapowia- da program orkiestrę symfoniczną pod dyr. Grzego- rza Fitelberga oraz śpiewaka Zabejdy-Sumickiego.

Poza tym usłyszymy w tym dniu recital orga- nowy Bremstella (godz. 16.40) i zespół wokalny A. Ludwiga z Wilna, który wykona o godz. 17.20 pieśni miłosne z XVI wieku.

— HASZACHAR-PRZEDŚWIT. Dziś plenarne zebranie godz. 8 wiecz. z referatem dra A. Ehrenpreisa n. t. „Kwestia arabska na Bliskim Wschodzie”. Goście mile widziani.

— „BAR-KADIMAH”. Dziś buda ogólna z refe- ratem, początek godz. 6.30.

— „PRZYSZŁOŚĆ-HEATID”. Dziś we czwartek o godz. 8-mej wiecz. wygłosi Mgr. R. Wolf referat sprawozdawczy n. t.: „Po XX. konferencji krajo- wej”.

— HATCHIJA. Dziś 8.15 wiecz. nadzwyczajne plenarne zebranie.

— UROCZYSTE OTWARCIE NOWEGO LO- KALU „BNEJ-SYJON”. W sobotę 1 kwietnia godz. 3 pop. uroczyste otwarcie nowego lokalu Stow. „Bnej Syjon” przy ul. Sarego 5 parter. Otwarcia dokona Rabin Dr H. Pfeffer. Goście mile widziani.

— WALNE ZGROMADZENIE TOW. KRZEWIE- NIA ŚWIADOMEGO MACIERZYŃSTWA I RE- FORMY OBYCZAJÓW w piątek 31 bm. godz. 19 w lokalu Dunajewskiego 7.

Sliwowica
כשר שר פפה
wyborna, Rajbrocka, Łącka
wina palestyńska e
wegierskie i m.ó. polska:
J. SCHWARTZ
Kraków, KRAJOWSKA 24

Zdrojowiska

ZAKOPANE — OLENKA pełnokomfortowy pensjonat pod zarządem FOLKMANO- WEJ przyjmuje zamówienia na „Pesach”. Ceny posezo- nowe.

ZAKOPANE. — Pensjonat „NELLIN” zarząd Scherer- Rebenowa przyjmuje już za- mówienia na ŚWIĘTA PE- SACH. Telefon 1744. 803k

ZAKOPANE. „Lalka” tel. 10-51. Komfortowy pensjo- nat przyjmuje już zamówie- nia na Święta. Dzieci znaj- dą najtroskliwszą opiekę. — Baumgarten - Sterenzysowa 1947k

ZAKOPANE. pełnokomfor- towy pensjonat „JURAND” uprasza o wcześniejsze re- zerwowanie pokoi na PE- SACH. Rothowie. 1656k

ZAKOPANE. — Pensjonat „Irusia” droga do Białego. Pierwszorządna kuchnia ry- tualna. Przyjmuje zamówie- nia na Pesach. Bajtnerowie 1774k

ZAKOPANE. Nowoczesny pensjonat „SPLENDID” — Zarząd SINGEROW tel. 1099 przyjmuje już ZAMO- WIENIA na okres ŚWIA- TECZNY. 1889k

„S W I T”
ZAKOPANE, ZAMOJSKIEGO 8
tel. 14-55
pod zarz. Felicji Grubartówny
przyjmuje zgłoszenia na święta

ZAKOPANE. — Pensjonat „Wierchy” tel. 15-75 przy- jmuje już zamówienia na Święta Pesach. Goście Gei- fen. 1948k

ZAKOPANE „SIENKIEWI- CZOWKA” pod zarządem Markowieckiej przyjmuje zamówienia na święta. 1957k

ZAKOPANE. PENSJONAT pod „SZAROTKAMI”, dro- ga do BIAŁEGO. Telefon 1856. Kuchnia RYTUALNA przyjmuje zamówienia na Święta PESACH. — Zarząd Ch. ZIEGER. 1910k

ZAKOPANE. Pierwszorząd- ny pensjonat „BIAŁY DOM” Idy Borzykowskiej, Leonty Krautówny — Poleca pokoje na święta. Telefon 1300. 1953k

RABKA. Pełnokomfortowy pensjonat „SULIMA” upra- sza o wcześniejsze zamówie- nia na Pesach. Melzerowie Telefon 200. 1822g

RABKA. Pensjonat „Opio- ka” tel. 396 rezerwuje poko- je na święta Pesach. Zarząd Hochmannowie, Strussero- wa. 1818k

KRYSZTAŁY „Olympia” — lustra, szyby — wytwórca Baran, Kraków, KARME- LICKA 10, telefon 211-15. 1916k

ŚWIETALNY PUDEB DLA DZIECI, ODŻYWKI świę- talne — tylko Drogeria SCHAPSENSOHN, Kra- ków, Estery 16, — telefona 163-84. 1942k

MODELOWE kapelusze fil- cowe, słomkowe — tylko Gross, Kraków, Grodzka 32. 1914k

TELEGRAM. — Największy wybór KAPELUSZY oka- zujących jak Hükel, Habig, Goepfert, TORPEDA, Kra- ków, STAROWISLNA 82. 1936k

DYWANY, linoleum, ceraty, chodniki, kapy, brokaty na meble, płachty, nieprzema- kalne najtaniej Halpern, — Poselska 18. 1849k

ODCISKI usuwa niezawod- nie „RIGO”, 50 groszy. Dro- geria SCHAPSENSOHN, Kraków, Plac Nowy. 1292k 1292k

LICYTACJA ZASTAWOW

w Akcyjnym Banku Hipotecznym
Oddział w Krakowie, Rynek Gł. 21.

odbędzie się dnia 17 kwietnia 1939 r. i w dniach następujących. Na licytacji zostaną sprzedane przed- mioty ze złota, srebra i szlachetne kamienie, za- stawione do dn. 31 lipca 1938 r. t. j. do Nr 37.500. Celem uniknięcia sprzedaży należy wykupno lub prolongatę załatwić najpóźniej 15 kwietnia 1939 r. 1974k

RABKA. — Pierwszorządny, pełnokomfortowy pensjonat „JEDYNACZKA” Storeho- wej, tel. 278 uprasza o wzo- śniejsze zamówienia na święta PDS 1875k

RABKA. — Pensjonat „PORĘBIANKA” Becka — otwarty cały rok. Przyjmu- je zgłoszenia na Pesach. — Telefon 259. 1830g

Sprzedaz

WIECZNE PIORA! Najwię- kszemu wyborowi, najlepsza ja- kość, ceny fabryczne. Ignacy Gross i Ska, Kraków, Starowislna 1. telef. 121-90.

OKAZYJNIE sukna, wełny, jedwabie. „Bławatnia oka- zujnia”, Krakowska 6 I p. 6.94g

OBUWIE najtaniej poleca Lubka, Kraków, Stradom 16 w podwórzu. 1817k

ŁĄCKA SLIWOWICĘ PA- SCHAŁNA oraz wina, mio- dy, NAJTANIEJ ZAKU- PISZ — H. Statter, Staro- wislna 16. 1950k

MASZYNY do pisania biu- rowe, walizkowe w olbrzym- im wyborze hurtownie i detalnie poleca „MASZY- NODOM”, Kraków, Zwierzyn- niecka 4. 1888k

NADESZŁY, najmniejsze KUPONY (ubrania, płasz- che, kostiumy) ceny bezkoa- kurencyjne. „Skład Biel- skich RESZTEK” J. MUNTZ STRADOM 16 (w podwórzu) Tel. 225-08. 1675k

TAPETY listwy i sztukate- rie w wielkim wyborze pole- ca S. NEUMANN, Kra- ków, Dietla 53, telefon 110-19 1798k

MEBLE LAKIEROWANE! PIERWSZORZĘDNE! NAJ- TANIEJ! SCHOR, BRAC- KA 6, STAROWISLNA 8 1212k

ŚWIETALNE KREDKI DO UST, PUDRY tonletowe, — MYDŁA proszek do zębów, wody kolońskie tylko Dro- geria SCHAPSENSOHN, Estery 16, telefon 163-84. 1941k

DYWANY KRAJOWE RE- CZNE, PERSKIE, JESZCZE KILKA DNI OKAZYJNIE GOTÓWKA, SPŁATY. HAL- PERN, POSELSKA 18. 1976k

BIURO POSNER-BALKEN. Kraków, SEBASTIANA 7 — tel. 143-63 sprzedaje KAMIENICE nową, trzech- piętrową, nadzwyczajną LU- KSUSOWO wykończoną bez przenośnego obok Alei ŚEO- WACKIEGO, cena kupna 105.000.— gotówka 75.000.— dochód roczny NETTO 7 pro- cent. PROWIZJA MINI- MALNA. 1979k

Wolne posady

POWAŻNA fabryka poszukuje przedstawiciela z branży kolonialnej na województwo łódzkie. — Zgłoszenia Admin. „Nowego Dziennika“ pod „1977“. 1977k

WYPOŻYCZALNIA

KSIĄŻEK „LOGOS“
OBECNIE

ul. Krakowska L. 21 w pasażu -- (nowy dom).

NOWOŚCI beletrystyczne — naukowe i książki dla dzieci. — OSOBNY DZIAŁ L. EKTUR SZKOLNYCH.

Posad poszukują

FIRANKI, serwety, bieliznę, szlafroki, bluzki wykonuje **PIERWSZORZĘD-NIE** według najnowszych modeli **POLA FREYLICHO-WA**, Kraków Karmelicka 7, m. 11 tel. 188-45. 1099k

APLIKANT adwokacki, — zdolny, energiczny, dobry podatkoznawca obejmie administrację realności. Na żądanie kaucja. Zgłoszenia Admin. „Nowego Dziennika“ sub „3523“. 1814g

Różne

AKCJE, wszelkie **PAPIERY** państwowe, **LISTY** zastawne — kupuje — sprzedaje Kantor wymiany Henryka **SPERLINGA**, Kolektura „KLASÓWKA“ Kraków, Rynek, róg Siennej. 1262k

NOŻE srebrne osadza na stałe, odnawia. Stalowe ostrza do szabesmesserów dorabia Szlifiernia Myszkowska, Dietłowska 46. 1985k

POGOTOWIE krawieckie — „Fenomen“ czyści, prasują, naprawia, cena reklamowa. Kraków, Stradom 11, Tel. 201-87. 1365k

UBRANIOZMIAN zamienia noszoną garderobę męską na najmodniejsze materiały jelskie. **KOZŁOWSKI**, Kraków, Zwierzyniecka 11 — Telefon 148-62. 1212k

TECHNORYS

Kraków, PLAC KOSSAKA 2 m. 14

tel. 225-75

Biuro rysownictwa technicznego, pisania i powielania na maszynach — wykonuje wszelkie w ten zakres wchodzące prace.

WYKWINTNE obiady — za 1 zł wydaje inteligentna rodzina żydowska. Brzozowa 12/3. 2249k

NAPISY, cenniki, plakaty, etykiety, wystawy, reklamy świetlne wykonuje. Kraków telefon 222-66. 1841g

WPISY do wszystkich klas przyjmuje

Pryw. Żyd. Koed.

SZKOŁA POWSZECHNA
Karmelicka 46

CHODNIKI, dywany, kilimy z odpadków. **TKALNIA** Kraków, Starowiślna 49 — Tamże artystyczna naprawa dywanów. 1054g

Muska i wychowanie

ANGIELSKIEGO
KARMEŁ KOLETEK TRZY
3177f

TANECZYŚ — WYUCZAM
INDYWIDUALNIE. TELE-
FON 220-59 1578g

ANGIELSKIEGO początkujących, zaawansowanych — literatura — gramatyka — przedmioty handlowe. Starowiślna 41/8. 1625k

Lokale

SŁAWKOWSKA 12 lokale frontowe II piętro. Dozorca wskazuje. Telefon 133-14. 1785g

WYNAJME duży magazyn, nadający się na lekki przemysł — Skawińska 11/3. 1819g

POKÓJ pełnokomfortowy — dla pana wolny. Kremerowska 6 m. 2. 1804g

DUŻY pokój frontowy I p. na biuro ewent. 2-cm panom wynajmę. Sebastiana 18/4. 1842k

POKÓJumeblowany, komfort, łazienka, telefon do wynajęcia. Informacje tel. 136-55. 1839g

POKÓJ komfortowy dla studentów wolny. Starowiślna 70 m. 7, 16—17, 20—21. 1829g

PEŁNOKOMFORTOWY nowoczesnie urządzone pokój do wynajęcia. Szopena 36 między 2—4. 1839g

Interesy handlowe

ZŁ 6.000.— na II hipotekę poszukiwane. — Zgłoszenia Admin. „Nowego Dziennika“ pod „3567“. 1836g

Kupno

HALLO! Telef. 168-21. Garderobę noszoną kupuje, płacąc najwyższe ceny. **Goldberg**, Gazowa 11. 309k 615g

KONCESJONOWANA firma kupuje wszelką noszoną garderobę, obuwie, bieliznę. Płaci najwyższe ceny. — **Fuks**, Kraków, Starowiślna 74, Telefon 210-18. 3481k

LEICKE okazjnie kupie. — **Cena**. Admin. „Nowego Dziennika“ pod „3574“. 1840g

SUBSKRYPCJĘ

na

5% PAŃSTWOWĄ POŻYCZKĘ
OBRONY PRZECIW-LOTNICZEJ

przyjmuje bezinteresownie

Spółdzielczy Bank Kredytowy

Kraków, Stradom 15.

Żydzi! Subskrybujcie masowo pożyczkę obrony przeciw-lotniczej
w SPÓLDZIELCZYM BANKU KREDYTOWYM w Krakowie, STRADOM 15.

PRENUMERATA w Krakowie z odnośnieniem i bez odnośnienia oraz na prowincji i z przesyłką pocztową . . . miesięcznie zł 4.30 kwartalnie zł 12.90
Zagranicą z przesyłką pocztową miesięcznie zł 7.50 kwartalnie zł 22.50

OGŁOSZENIA. Podstawą ogłoszeń jest 1 milimetr w jednym łamie. Strona w tekście i nadesłaniem ma 3 łamy po 76 mm. Strona za tekstem ma 6 łamów po 38 mm. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów.

CENY w złotych: I strona 1.25. Tekst 1.00. Nadesłane 0.75. Za tekstem 0.25. Drobne od słowa 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 groszy. Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy zł 5.—. Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe zł 10.— Podziękowania lekarskie do 25 mm zł 10.— Nekrologi (klepsydry) do 60 mm w I. łamie zł 20.— Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%, za druk kolorowy 50%.

„NOWY DZIENNIK“ wychodzi codziennie, także w poniedziałki dni poświęcone.